

โปรแกรมสำหรับวิเคราะห์ความซับซ้อนของ Source code

A program to assist analysis of code complexity.

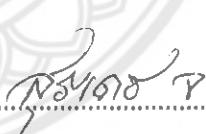
ปริญญา呢ินธน์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ปีการศึกษา 2550

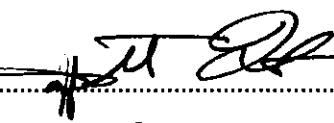

ใบรับรองโครงการวิศวกรรม

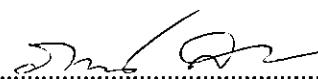
หัวข้อโครงการ	โปรแกรมสำหรับวิเคราะห์ความซับซ้อนของ Source code		
ผู้ดำเนินโครงการ	นายกนล	สุวรรณกิจ	รหัส 47360037
อาจารย์ที่ปรึกษา	นายนฤเบศ	หาญรักษา	รหัส 47361969
สาขาวิชา	ดร. สุรเดช	จิตประไภกุลศาลา	
ภาควิชา	วิศวกรรมคอมพิวเตอร์		
ปีการศึกษา	วิศวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์		
	2550		

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล อนุมัติให้โครงการนักบัณฑี เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์
คณะกรรมการสอบโครงการวิศวกรรม

.....ประธานกรรมการ
(ดร.สุรเดช จิตประไภกุลศาลา)

.....กรรมการ
(พศ.ดร.ชนิต มาลาคร)

.....กรรมการ
(ดร.พนมบวัญ ริยะมงคล)

.....กรรมการ
(อาจารย์ภาณุพงษ์ สอนคุณ)

หัวข้อโครงการ	โปรแกรมสำหรับวิเคราะห์ความซับซ้อนของ Source code	
ผู้ดำเนินโครงการ	นายกมล สุวรรณกิจ รหัส 47360037	
	นายนฤเบศ หาญรักษ์ รหัส 47361969	
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร. สุรเดช จิตประภุคุณศักดิ์	
สาขาวิชา	วิศวกรรมคอมพิวเตอร์	
ภาควิชา	วิศวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์	
ปีการศึกษา	2550	

บทคัดย่อ

โครงการนี้ได้ทำการพัฒนาโปรแกรมเพื่อใช้ในการคำนวณ Software Metric จาก Source code ภาษา Java โดยวัดและแสดงผลของ Line Counting Metrics, Complexity Metrics และ Halstead Metrics จากการทดลองพบว่าผลที่ได้จากโปรแกรมนี้เป็นค่าเดียวกับผลจากการคำนวณด้วยมือ (Manual Calculation) ประโยชน์ของการหนึ่งของโปรแกรมนี้คือสามารถวัดคุณภาพเชิงปริมาณของ Source code ภาษา Java ได้ ซึ่งอาจใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเขียนโปรแกรมให้มีคุณภาพมากขึ้น อนึ่ง โปรแกรมได้รับการพัฒนาโดยใช้ JavaCC เป็นตัวช่วยในการ parse source code

Project Title A program to assist analysis of code complexity.

Name Mr. Kamon Suwannakit ID. 47360037

Mr. Naruebet Hanrak ID. 47361969

Project Advisor Dr. Suradet Jitprapaikulsarn

Major Computer Engineering

Department Electrical and Computer Engineering

Academic Year 2007

ABSTRACT

This project develops a program for determining software metrics from Java source codes. The program measures and shows the following metrics: i) Line Counting Metrics, ii) Complexity Metrics and iii) Halstead Metrics. Based on our experiment, the results from this program are identical to the results from manual calculation of these metrics. One benefit of any programs of this kind is that it can be used to measure some qualities of Java source codes so that we can adjust our program to better quality. We develop this program using Java SDK 1.6 with the assistance from JavaCC, a Java-based parser generator.

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ ดร.สุรเดช จิตประพกุลศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงงานนี้ ที่เคยให้
กำกับดูแล ความช่วยเหลือตลอดจนคำแนะนำและแนวทางต่างๆ ในการทำโครงงานนี้ และสุดท้าย
ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านและเพื่อนๆ ทุกคนที่ยังไม่ได้อ่านมาที่เคยให้การสนับสนุน
ผู้ดำเนินโครงงาน ให้สามารถทำโครงงานนี้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ ..... ก

ABSTRACT ..... ข

กิตติกรรมประกาศ ..... ค

สารบัญ ..... ง

สารบัญตาราง ..... ง

สารบัญรูป ..... ง

บทที่ 1 บทนำ 1

    1.1 ที่มาและความสำคัญของโครงการ 1

    1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ 1

    1.3 ขอบข่ายของโครงการ 2

    1.4 ขั้นตอนการดำเนินการ 2

    1.5 แผนการดำเนินงาน 2

    1.6 ผลที่คาดว่าจะได้รับ 3

    1.7 งบประมาณที่ใช้ 3

บทที่ 2 หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 4

    2.1 Software Metrics 4

        2.1.1 Line Counting Metrics 4

        2.1.2 Complexity Metrics 5

        2.1.3 Halstead Metrics 6

            1) Halstead program Difficulty 7

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
2) Halstead program Length.....	8
3) Halstead program Vocabulary	8
4) Halstead program Volume.....	8
5) Halstead program Effort	8
2.2 คอมไพล์เดอร์.....	8
2.2.1 โครงสร้างของคอมไпал์เดอร์.....	9
2.3 Java Compiler Compiler (JavaCC).....	10
1) ขั้นตอนการทำงานของคอมไпал์เดอร์ที่สร้างด้วย Java Compiler Compiler.....	10
บทที่ 3 วิธีการคำนวณงาน.....	12
3.1 การออกแบบโปรแกรม	12
3.1.1 วิเคราะห์โครงสร้างเพื่อเตรียมเขียนโปรแกรม.....	12
3.1.2 วิเคราะห์ลำดับการทำงานของโปรแกรม	13
3.2 การเขียนโปรแกรม	14
3.2.1 ส่วนของ Lexical Analyzer และ Token Manager	14
3.2.2 ส่วนของ Metrics Measurement	14
3.2.2.1 Line counting metrics.....	14
3.2.2.2 Halstead metrics.....	18
3.2.2.3 Complexity metrics	21
บทที่ 4 ผลการทดลอง	26
4.1 การเปรียบเทียบกันระหว่าง 2 โปรแกรม โดยใช้โปรแกรมที่ให้ผลลัพธ์เดียวกัน	26
4.2 การทดสอบโปรแกรมใน Design Pattern ชนิดต่างๆ	34
บทที่ 5 บทสรุป.....	43
5.1 วิเคราะห์ผลการทดลอง.....	43

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

5.2 สรุปผลการทดลอง 43

5.3 ข้อเสนอแนะ 44

เอกสารอ้างอิง 45

ภาคผนวก ก. ตัวอย่างโปรแกรม 46

ประวัติผู้เขียนโครงการ 64

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 2.1 ตารางเปรียบเทียบค่า Cyclomatic Complexity	6
ตารางที่ 3.1 ตารางแสดง Operator	19
ตารางที่ 3.2 ตารางแสดง Operand	19
ตารางที่ 3.3 แสดงการจำแนก Operand และ Operator.....	20
ตารางที่ 4.1 แสดงการจำแนก Operator และ Operand ของ Source code ที่เขียนคำสั่งต่างๆอยู่ใน Main Program	28
ตารางที่ 4.2 แสดงการจำแนก Operator และ Operand ของ Source code ที่เขียนคำสั่งต่างๆ แยก ออกเป็น Method.....	30
ตารางที่ 4.3 ตารางเปรียบเทียบผลการทดสอบของ โปรแกรมที่ 1 และ โปรแกรมที่ 2.....	33
ตารางที่ 4.4 ตารางเปรียบเทียบผลการทดสอบโปรแกรมใน Design Pattern ชนิดต่างๆ.....	41
ตารางที่ 5.1 ตารางสรุปผลการทดสอบ	44

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
รูปที่ 2.1 ตัวอย่างการนับบรรทัดใน Source code ภาษา Java [7]	5
รูปที่ 2.2 แสดงการนำ Source code มาสร้างเป็น Connected Graph [9].....	6
รูปที่ 2.3 ตัวอย่างการนับจำนวนของ Operators และ Operands [9].....	7
รูปที่ 2.4 แสดงขั้นตอนการทำงานของตัวแปลงโปรแกรม [10].....	9
รูปที่ 2.5 ขั้นตอนการทำงานของ Token Manager [4].....	11
รูปที่ 2.6 แสดงขั้นตอนการทำงานของ Parser [4].....	11
รูปที่ 3.1 โครงสร้างของโปรแกรม...	13
รูปที่ 3.2 การทำงานของโปรแกรม	14
รูปที่ 3.3 แสดงการสร้างกราฟของ Statement ที่นับ e เพิ่มขึ้น 1 และนับ g เพิ่มขึ้น 1	22
รูปที่ 3.4 แสดงการสร้างกราฟของ Do While Statement	22
รูปที่ 3.5 แสดงการสร้างกราฟของ For Statement และ While Statement.....	23
รูปที่ 3.6 แสดงการสร้างกราฟของ If Statement	24
รูปที่ 3.7 แสดงการสร้างกราฟของ Switch Statement.....	24
รูปที่ 3.8 แสดงการสร้างกราฟของ Try Statement	25
รูปที่ 4.1 แสดง Source code ที่อยู่ใน Main Program [2].....	26
รูปที่ 4.2 แสดงการแปลง Source code ที่เปลี่ยนคำสั่งต่างๆอยู่ใน Main Program เป็นกราฟ.....	27
รูปที่ 4.3 แสดง Source code ที่มีการแยกคำสั่งต่างๆออกเป็น Method [1]	29
รูปที่ 4.4 แสดงการแปลง Source code ที่มีการแยกคำสั่งต่างๆออกเป็น Method เป็นกราฟ.....	30
รูปที่ 4.5 ผลการ Run Source Code ของโปรแกรมที่ อยู่ใน Main Program	31
รูปที่ 4.6 ผลการ Run Source Code ของโปรแกรมที่มีการแยกคำสั่งออกเป็น Method	31
รูปที่ 4.7 ผลการทดสอบ Source Code ของโปรแกรมที่คำสั่งอยู่ใน Main Program	31
รูปที่ 4.8 ผลการทดสอบ Source Code ของโปรแกรมที่แยกคำสั่งออกเป็น Method.....	32
รูปที่ 4.9 ผลการทดสอบไฟล์ CommandManager.java ของ Command Pattern	34
รูปที่ 4.10 ผลการทดสอบไฟล์ testCommand.java ของ Command Pattern.....	35
รูปที่ 4.11 ผลการทดสอบไฟล์ empTree.java ของ Composite Pattern.....	36
รูปที่ 4.12 ผลการทดสอบไฟล์ CompositeDocumentElement.java ของ Composite Pattern.....	38
รูปที่ 4.13 ผลการทดสอบไฟล์ VacationDisplay.java ของ Visitor Pattern	39
รูปที่ 4.14 ผลการทดสอบไฟล์ DocumentElement.java ของ Visitor Pattern	40

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของโครงการ

“Software Metrics” คือ การวัดคุณสมบัติของซอฟต์แวร์ โดยเฉพาะคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของซอฟต์แวร์ ปัจจุบันมีทฤษฎีหรือวิธีในการวัดคุณสมบัติมีหลายวิธี เช่น Line counting metrics, Complexity metrics และ Halstead ซึ่งในแต่ละคุณสมบัติมีรายวิธีในการตรวจสอบ

ในปัจจุบันผู้พัฒนาซอฟต์แวร์ได้ผลิตซอฟต์แวร์ขึ้นมาเป็นจำนวนมากด้วยความรวดเร็ว ซึ่งซอฟต์แวร์ที่พัฒนาขึ้นนั้นต้องคำนึงถึงความต้องการและผลลัพธ์ที่ได้ให้แก่ลูกค้าเป็นสำคัญ ซึ่งทำให้มองข้ามถึงสิ่งสำคัญประการหนึ่งในการผลิตซอฟต์แวร์ นั่นก็คือคุณภาพของซอฟต์แวร์ การตรวจวัดคุณภาพของซอฟต์แวร์นั้นมีหลากหลายวิธี แต่ถ้าต้องการตรวจวัดคุณภาพของซอฟต์แวร์ หลังจากที่ผลิตซอฟต์แวร์แล้ว สามารถตรวจวัดได้จาก “Software Metrics” ที่บ่งบอกถึงคุณสมบัติหลายๆ ด้านของซอฟต์แวร์นั้นๆ ไม่ว่าเป็น Line counting metrics, Complexity metrics และ Halstead metrics และสามารถนำผลลัพธ์ที่ได้จากการตรวจวัดไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาซอฟต์แวร์ เช่น นำไปประยุกต์ใช้กับการตรวจดูว่าการให้ความสำคัญกับการตรวจวัดใน Method ไดมากกว่ากัน โดยคุณภาพที่ได้ “Software Metrics” ทำให้มีต้องเสียเวลาอ่าน Source code ทั้งหมด หรือนำไปประยุกต์ใช้ในระหว่างการพัฒนาโปรแกรมโดยให้มีการตรวจดูความซับซ้อนของ Source code หรือ Method เพื่อถู่ว่า Source code หรือ Method ได้มีความซับซ้อน ขนาดไหน ไม่มีความซับซ้อนมากก็หาวิธีลดความซับซ้อนลง ทำให้โอกาสที่ข้อผิดพลาดเกิดขึ้นจากความซับซ้อนของซอฟต์แวร์ที่พัฒนาขึ้นนั้นลดลง

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

- เพื่อตรวจวัดคุณสมบัติบางอย่าง ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับคุณภาพของ Source code
- เพื่อศึกษาการทำงาน และวิธีการเขียนคอมไพเลอร์

1.3 ขอบข่ายของโครงงาน

- สามารถตรวจวัด Line counting metrics ได้
  - สามารถตรวจวัด Complexity metrics ได้
  - สามารถตรวจวัด Halstead metrics ได้
  - สามารถใช้ตรวจวัดกับ Source code ภาษา Java ได้

1.4 ขั้นตอนการดำเนินการ

1. ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลและกำหนดขอบเขตของงาน
  2. เขียนโปรแกรมทำเป็นซอฟต์แวร์
  3. ทำการ Test ซอฟต์แวร์โดยผู้จัดทำ
  4. ทดสอบซอฟต์แวร์โดยผู้ใช้
  5. ทำการสรุปรวมข้อมูลทั้งหมดของโครงการ
  6. จัดทำ Report

1.5 แผนกรากำเนินงาน

กิจกรรม	เดือน-ปี		หมายเหตุ	จำนวนวัน
	2549	2550		
1. ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลและกำหนดขอบเขตของงาน	กุมภาพันธ์	มีนาคม	กำหนดงบประมาณ	
2. เรียนโปรแกรมทำเป็นซอฟต์แวร์	เมษายน	พฤษภาคม	ทดสอบซอฟต์แวร์โดยผู้ใช้	
3. ทดสอบซอฟต์แวร์โดยผู้ใช้			ทดสอบซอฟต์แวร์โดยผู้ใช้	
4. ทดสอบซอฟต์แวร์โดยผู้ใช้			ทำการสรุปรวมข้อมูลทั้งหมดของโครงการ	
5. ทำการสรุปรวมข้อมูลทั้งหมดของโครงการ			จัดทำ Report	
6. จัดทำ Report				

1.6 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ซอฟต์แวร์ที่สามารถตรวจคุณสมบัติ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับคุณภาพของ

Source code ภาษา Java ได้

2. เครื่องมือที่ช่วยในการทำงานของคอมพิวเตอร์

1.7 งบประมาณที่ใช้

1. ค่าจัดซื้อหนังสือ	1,000 บาท
2. ค่าจัดพิมพ์เอกสารและถ่ายเอกสาร	700 บาท
3. ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์	300 บาท
รวม	2,000 บาท

**หมายเหตุ ถ้าเกิดมีรายการ

บทที่ 2

หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้กล่าวถึงในเรื่องของหลักการและทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับ
โครงการนี้ ได้แก่ Software Metrics, คอมไพร์เวอร์ และ Java Compiler Compiler

2.1 Software Metrics

Software metrics คือ การตรวจวัดคุณสมบัตินางประการของส่วนประกอบของซอฟแวร์
โดยปกติ Software metrics ทำการตรวจวัด metrics ดังๆ ดังนี้

- Order of growth
- Source lines of code
- Cyclomatic complexity
- Function point analysis
- Bugs per line of code
- Code coverage
- Number of lines of customer requirements.
- Number of classes and interfaces
- Robert Cecil Martin's software package metrics
- Cohesion
- Coupling

โดยในโครงการนี้ได้เลือก Metrics มาเพียงบาง Metrics เท่านั้น ได้แก่ Source lines of code ซึ่งอยู่ใน
Line Counting Metrics, Cyclomatic complexity ซึ่งอยู่ใน Complexity Metrics และ Halstead
Metrics

2.1.1 Line Counting Metrics

SLOC (Source line of code) คือ การนับจำนวนบรรทัดของ Source Code แบบ Logical
โดยไม่นับ Blank line และบรรทัดที่เป็น Comment ซึ่งช่วยให้รู้ถึงปริมาณของชุดคำสั่งและขนาด
ของซอฟต์แวร์อย่างคร่าวๆ แต่การทำการวัด Line counting metrics ยังไม่มีมาตรฐานที่แน่นอนในการนับในแต่ละบรรทัด ส่งผลทำให้วิธีการนับที่ใช้ในที่นี่อาจไม่ได้มาตรฐาน ถ้ามีการทำหนด
มาตรฐานในการนับบรรทัดขึ้นใหม่ในภายหลัง

จากรูปที่ 2.1 จะเห็นว่าในบรรทัดที่ 1 และ 6 เป็น Line comment และบรรทัดที่ 3 เป็น Blank line จึงไม่นับ ในบรรทัดที่ 9 และ 10 นับรวมกันเป็น 1 บรรทัด เพราะเป็น Statement ที่ยังไม่สิ้นสุดในหนึ่งบรรทัด ส่วนบรรทัดอื่นที่เป็น Statement ตามรูปแบบปกติก็นับเป็น 1 บรรทัด

```

1 // Java Package
2 import javax.swing.JOptionPane; // นับเป็น 1 บรรทัด
3
4 public class Wellcome // นับเป็น 1 บรรทัด
5 {
6     // Main program begins execution of java application
7     public static void main(String[] args) // นับเป็น 1 บรรทัด
8     {
9         JOptionPane.showMessageDialog(
10             null, "Wellcome to java Programming"); // นับเป็น 1 บรรทัด
11         System.exit(0); // Terminate application with window // นับเป็น 1 บรรทัด
12     } // exit method main
13 } // end class wellcome
14

```

รูปที่ 2.1 ตัวอย่างการนับบรรทัดใน Source code ภาษา Java [6]

2.1.2 Complexity Metrics

$v(G)$ (Cyclomatic Complexity) คือ การวัดความซับซ้อนของ Source code โดยคำนวณจากการนำ Source code มาสร้างเป็น Connected Graph เพื่อแสดงลำดับการทำงานของ Source code จากนั้นนับจำนวนของ Node และ Edge ในกราฟ แล้วคำนวณผลลัพธ์ตามสมการที่ 2.1 ซึ่งการวัดความซับซ้อนช่วยให้ทราบถึงความซับซ้อนของ Source code ที่นำมาตรวจสอบว่าซับซ้อนเพียงใด โดยนำผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณในสมการที่ 2.1 นำมาเปรียบเทียบกับค่าของระดับความซับซ้อนในตารางที่ 2.1 ถ้าโปรแกรมมีความซับซ้อนสูงจะได้ทางแนวทางแก้ไขเพื่อลดความซับซ้อน ผลที่ได้ทำให้ซอฟแวร์ทำงานได้รวดเร็วมากขึ้น เพราะโปรแกรมมีความซับซ้อนลดลง ซึ่งมีผลดีอย่างมาก กับกรณีที่ซอฟแวร์ที่มีความซับซ้อนสูงที่ต้องการเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพสูงที่ราคาค่อนข้างสูงมาทำการประมวลผลซอฟแวร์ ถ้าลดความซับซ้อนของซอฟแวร์ลงด้วยการเปลี่ยนอัลกอริทึมหรือใช้แนวทางอื่นๆ แทนที่การหาเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพสูงเพื่อประมวลผลซอฟแวร์ช่วยให้ลดค่าใช้จ่ายลงได้

$$v(G) = e - n + 2 \quad (2.1)$$

เมื่อ n – จำนวน Node ของกราฟ

e – จำนวน Edge ของกราฟ

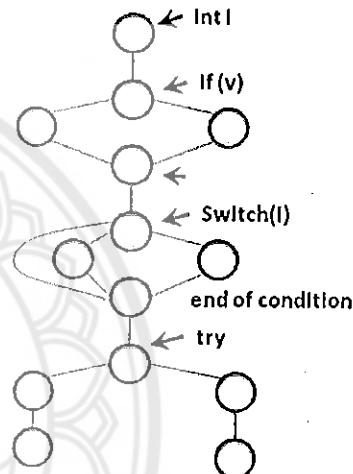
ตารางที่ 2.1 ตารางเปรียบเทียบค่า Cyclomatic Complexity

ตาราง Cyclomatic Complexity	
Cyclomatic Complexity	Risk Evaluation
1-10	a simple program, without much risk
11-20	more complex, moderate risk
21-50	complex, high risk program
greater than 50	untestable program (very high risk)

```

1. public class code {
2.     public void x(boolean v) {
3.         int i;
4.         if (v) { i = 1; }
5.         else { i = 2; }
6.         switch(i){
7.             case 1: ++i;
8.             case 2: --i;
9.             default:
10.         }
11.         try { Boolean b = new Boolean(true);
12.             catch (Exception e) {
13.                 System.err.print(e);
14.             }
15.         }
16.     }

```


รวม 14 nodes, 17 edges

รูปที่ 2.2 แสดงการนำ Source code มาสร้างเป็น Connected Graph [9]

จากรูปที่ 2.2 แสดงให้เห็นถึงตัวอย่างการนำ Source code มาสร้างเป็น Connected Graph เพื่อแสดงถึงความซับซ้อนของ Source code จากนั้น จึงนับจำนวนของ Node และ Edge ในกราฟ ตาม Statement ต่างๆ ในภาษา Java

2.1.3 Halstead Metrics

Halstead metrics คือ เครื่องมือในการวัดความซับซ้อนที่ถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อวัดความซับซ้อนของโปรแกรม โดยตรงจาก Source code โดยมีการกำหนดการกระทำในเชิงปริมาณของความซับซ้อนโดยตรงจาก Operators และ Operands ซึ่งการวัดในลักษณะนี้ทำให้รู้ถึงปริมาณความแตกต่างของตัวดำเนินการที่ใช้ใน Source code ว่ามีการใช้มากเพียงใด ถ้ามีการใช้ในปริมาณที่มากทำให้การทำความเข้าใจใน Source code นั้นยากตามไปด้วย เพราะการมีตัวดำเนินการมากให้เกิดความสับสน ซึ่งต่างกับ Source code ที่มีตัวดำเนินการน้อยกว่าทำให้เข้าใจการทำงานได้ง่ายกว่า

โดยการวัดคุณภาพด้วย Halstead Metrics มีพื้นฐานบนตัวดำเนินการ 4 ตัว ที่ได้มาระบุจาก Source code ของโปรแกรม คือ

n_1 = จำนวนของ Operators ซึ่งมีความแตกต่างกัน

n_2 = จำนวนของ Operands ซึ่งมีความแตกต่างกัน

N_1 = จำนวนทั้งหมดของ Operators

N_2 = จำนวนทั้งหมดของ Operands

Line	N_1	n_1	N_2	n_2
1. public class code{				
2. public void x(boolean v) {				
3. int i;	2			v
4. if (v) { i = 1; }	4	if, =	i =	v, i, 1
5. else { i = 2; }	5			i2
6. switch(i){	6	switch	switch	i
7. case 1: ++i;	7	++	++	i
8. case 2: --i;	8	--	--	i
9. default:				
10. }				
11. try { Boolean b = new Boolean(true);	11	=,new	new	b,true
12. } catch (Exception e) {	12			e
13. System.out.print(e);	13	,,	print	System
14. }				err, e
15. }				err
16. }				
	11	8	13	9

รูปที่ 2.3 ตัวอย่างการนับจำนวนของ Operators และ Operands [9]

จากรูปที่ 2.3 แสดงให้เห็นถึงตัวอย่างการนับจำนวนของ Operators และ Operands จาก Source code เพื่อให้ได้ค่าของตัวดำเนินการพื้นฐาน 4 ตัว คือ จำนวนของ Operators ซึ่งมีความแตกต่างกัน, จำนวนของ Operands ซึ่งมีความแตกต่างกัน, จำนวนทั้งหมดของ Operators และจำนวนทั้งหมดของ Operands ซึ่งตัวดำเนินการทั้ง 4 ตัวนี้สามารถแบ่งการวัดออกได้ 5 ลักษณะดังนี้

1) Halstead program Difficulty (D) คือ การวัดระดับความยากหรือแนวโน้มที่เกิดข้อผิดพลาดของโปรแกรมที่เกิดจากการกระทำระหว่างจำนวนของ Operator ที่ไม่ซ้ำกันและจำนวนทั้งหมดของ Operator ดังสมการที่ 2.2 (ถ้ามีการเรียก Operand ซ้ำกันหลายครั้งในโปรแกรม แล้วอาจมีแนวโน้มที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาด)

$$D = (n_1/2) * (N_2/n_2) \quad (2.2)$$

2) Halstead program Length (N) คือ การวัดความยาวของ Source code โดยการหาผลรวมทั้งหมดของ Operators และ Operands ใน Source code ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังสมการที่ 2.3

$$N = N_1 + N_2 \quad (2.3)$$

3) Halstead program Vocabulary (n) คือ การประเมินขนาดของโปรแกรมจากจำนวนของสิ่งที่ทำให้รู้และเข้าใจโปรแกรม ซึ่งคำนวณได้จาก [จำนวนของ Operators ซึ่งมีความแตกต่างกัน] + [จำนวนของ Operands ซึ่งมีความแตกต่างกัน] ดังสมการที่ 2.4

$$n = n_1 + n_2 \quad (2.4)$$

4) Halstead program Volume (V) เป็นการประมาณขนาดของโปรแกรม คำนวณได้ดังสมการที่ 2.5

$$V = N \log_2 n \quad (2.5)$$

เมื่อ N ได้มาจากการที่ 2.3
n ได้มาจากการที่ 2.4

5) Halstead program Effort (E) คือ ค่าที่บอกรถึงความพยายามที่ต้องใช้ในการอ่านและทำความเข้าใจในโปรแกรม ซึ่งสามารถคำนวณได้จาก [Difficulty] * [Program Volume] คำนวณได้ดังสมการที่ 2.6

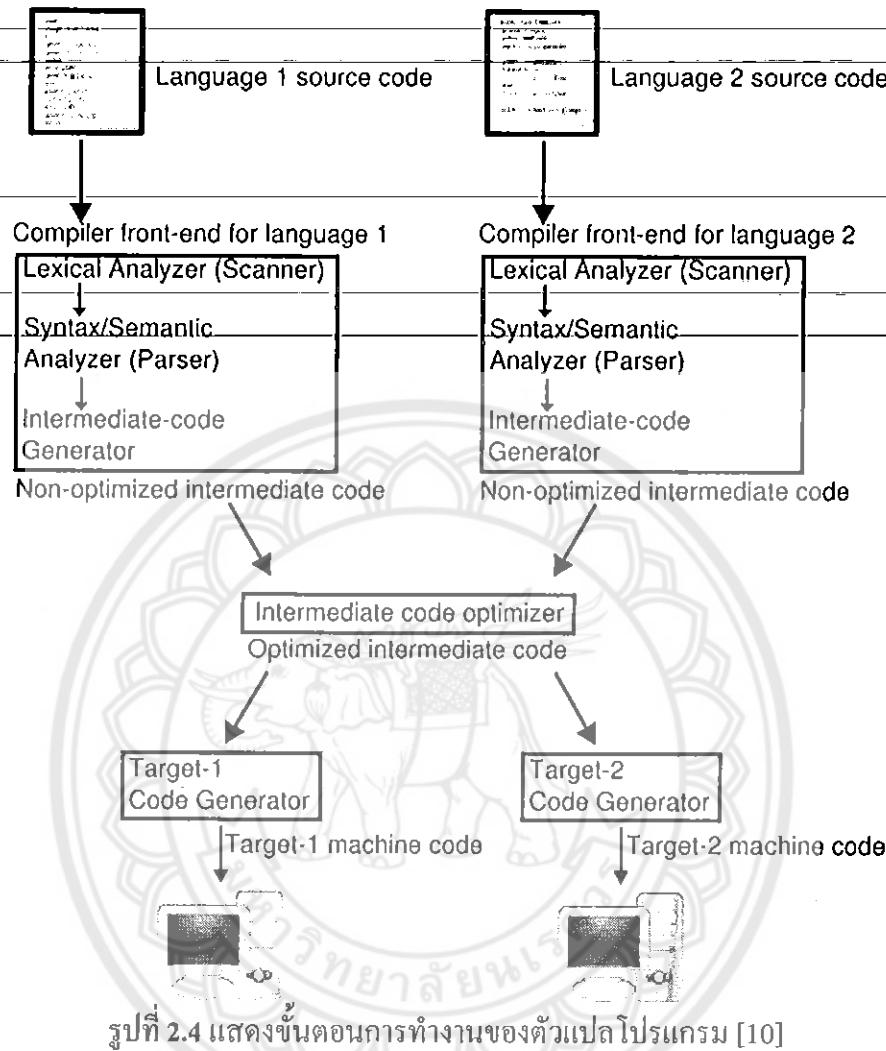
$$E = D * V \quad (2.6)$$

เมื่อ D ได้มาจากการที่ 2.2
V ได้มาจากการที่ 2.5

2.2 คอมไพล์เตอร์

คอมไпал์เตอร์เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่หน้าที่แปลงชุดคำสั่งภาษาคอมพิวเตอร์หนึ่ง ไปเป็นชุดคำสั่งที่มีความหมายเดียวกัน ในภาษาคอมพิวเตอร์อื่น คอมไпал์เตอร์ส่วนใหญ่ทำการแปล Source code ที่เขียนในภาษาระดับสูง เป็น ภาษาระดับต่ำ หรือภาษาเครื่อง ซึ่งคอมพิวเตอร์สามารถ

เข้าใจได้ จากรูปที่ 2.4 แสดงขั้นตอนการทำงานของคอมไพล์ร์ โดยรับอินพุตไฟล์ Source code แล้วทำงานตามลำดับในแต่ละส่วนตามโครงสร้างของคอมไпал์ร์

รูปที่ 2.4 แสดงขั้นตอนการทำงานของตัวแปลงโปรแกรม [10]

อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนภาษาจะดับตัวเป็นภาษาระดับสูง ก็เป็นไปได้ โดยใช้ตัวแปลงโปรแกรม
ข้อนกลับ (Decompiler)

2.2.1 โครงสร้างของคอมไпал์ร์

1. Lexical Analyzer ทำหน้าที่ในการอ่านอักขระจาก Source code และแยกอักขระเหล่านี้ออกเป็นกลุ่มเรียกว่า Token กลุ่มอักขระใดที่แยกออกเป็น Token นั้นเรียกว่า กันภาษาของ Source code ที่กำหนดไว้ เช่น Token ของภาษาระดับสูงทั่วไป ได้แก่ Keyword, Operator, Variable และ ค่า Constant ต่างๆ

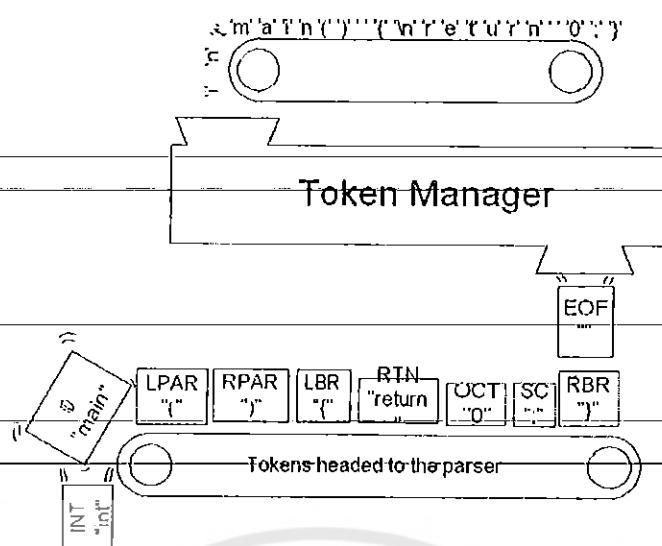
2. Syntax Analyzer ทำหน้าที่ในการตรวจสอบว่า Token ที่ได้จากการแยกอักขระนั้น มีการเรียงลำดับถูกต้องตาม Syntax ของภาษาหรือไม่ เช่น เรียงกันเป็นนิพจน์ เป็นคำสั่ง IF เป็นคำสั่ง WHILE คำสั่ง FOR อย่างถูกต้องหรือไม่
3. Semantic Analyzer ทำหน้าที่ในการตรวจสอบความหมายและตีความเพื่อสร้าง Intermediate Code ที่ทำงานเหมือนกับ Source code
4. Intermediate Code Generator Phase เป็นขั้นตอนในการสร้าง Intermediate form หรือรูปแบบที่เป็นกลาง เพื่อให้ง่ายต่อการแปลงไปเป็น Target language
5. Code Optimizer ทำหน้าที่ในการปรับปรุง Intermediate Code ที่ได้จากการตรวจสอบความหมายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น ขัดการคำนวณที่ซ้ำซ้อนและไม่มีความจำเป็นออกໄ้
6. Code generator ทำหน้าที่ในการเปลี่ยน Intermediate Code ให้เป็นภาษาที่ต้องการ

2.3 Java Compiler Compiler (JavaCC)

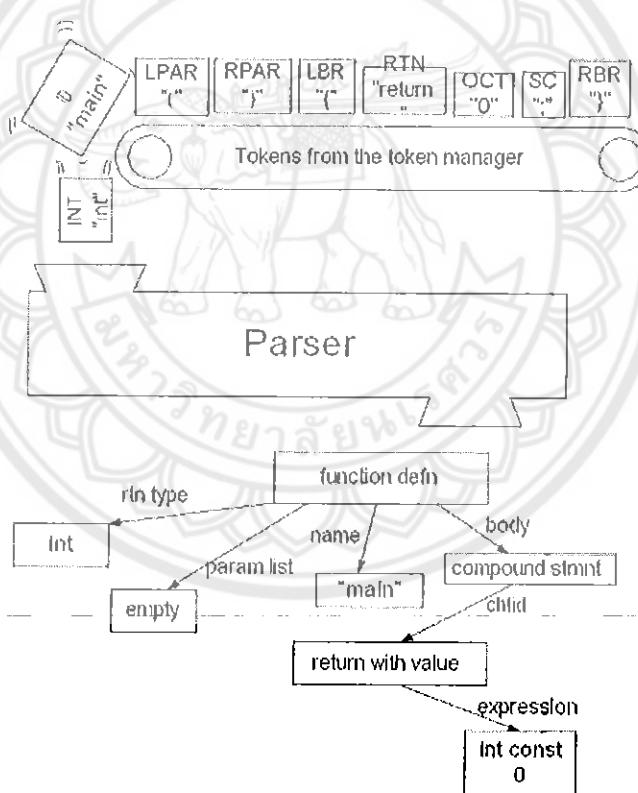
Java Compiler Compiler เป็นตัวสร้าง Parser generator สำหรับโปรแกรมภาษาจาวา Parser generator เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการอ่านแกรมมาของภาษาและแปลง Code ของ JavaCC ไปเป็นโปรแกรมภาษา Java นอกจากนี้ Java compiler compiler ยังสามารถสร้าง Parser generator ในมาตรฐานอื่นๆ เช่น Tree actions debuggings เป็นต้น

1) ขั้นตอนการทำงานของคอมไพล์เยอร์ที่สร้างด้วย Java Compiler Compiler

คอมไпал์เยอร์ที่ถูกสร้างด้วย Java Compiler Compiler มี Token Manager สำหรับอ่านตัวอักขระ และการจัดกลุ่มของตัวอักขระที่เป็นชนิดเดียวกันและอยู่ติดกันไว้ด้วยกัน ซึ่งหลักการแบ่งชนิดของกลุ่มคำนี้อยู่กับ Regular Expression ที่กำหนดไว้

รูปที่ 2.5 ขั้นตอนการทำงานของ Token Manager [4]

รูปที่ 2.6 แสดงขั้นตอนการทำงานของ Parser [4]

จากรูปหลังจากตัวอักษรทั้งหมดได้ผ่านขั้นตอน Token Manager แล้วได้เป็นกลุ่มคำที่เรียกว่า Token หลังจากนั้นนำ Token ไปยังขั้นตอน Parser เพื่อกำหนดชนิดของ Token แต่ละ Token ดังรูป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

ในบทนี้ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการดำเนินงานของโครงการ เพื่อให้ได้โปรแกรมในการตรวจวัด “Software Metrics” ได้แก่ Line Counting Metrics, Halstead Metrics และ Complexity Metrics จาก Source code ในภาษา Java ซึ่งขั้นตอนสำคัญในการดำเนินงาน คือ ขั้นตอนการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอนการทำความเข้าใจการใช้ JavaCC และขั้นตอนการนำทฤษฎีของ “Software Metrics” ที่ได้ศึกษามาเขียนโปรแกรมเพื่อตรวจวัด “Software Metrics”

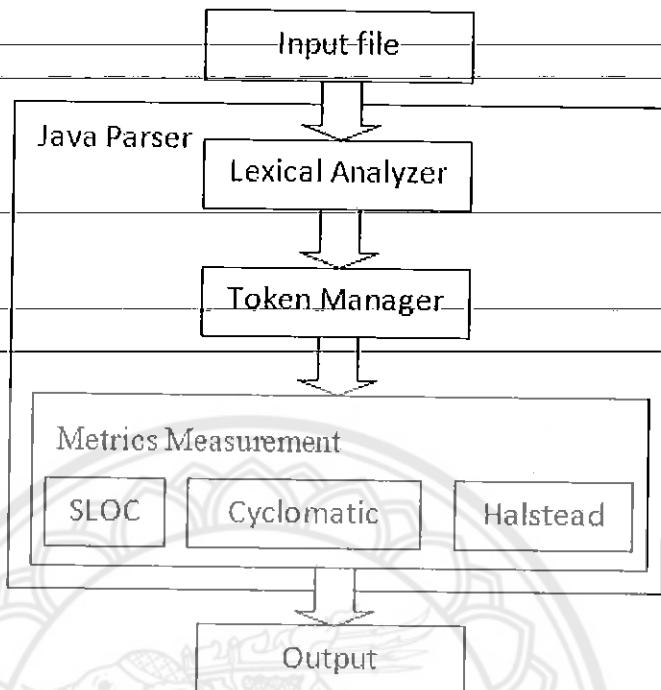
3.1 การออกแบบโปรแกรม

3.1.1 วิเคราะห์โครงสร้างเพื่อเตรียมเขียนโปรแกรม

เมื่อทำการวิเคราะห์ลักษณะของคอมไප์เลอร์และขอบเขตของโครงการนี้ทำให้ได้โครงสร้างของโปรแกรม ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นส่วนต่างๆดังนี้

- ส่วนรับอินพุตไฟล์
- ส่วนของ Lexical Analyzer
- ส่วนของ Token Manager
- ส่วนของ Metrics Measurement
- ส่วนการแสดงผลลัพธ์

สามารถเขียนรูปแสดงโครงสร้างของโปรแกรมได้ดังนี้

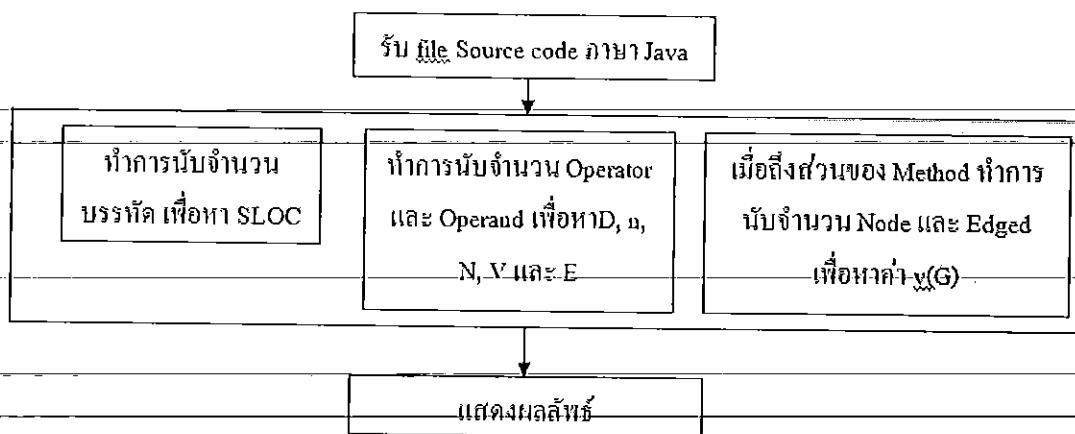

รูปที่ 3.1 โครงสร้างของโปรแกรม

3.1.2 วิเคราะห์ลำดับการทำงานของโปรแกรม

เมื่อได้โครงสร้างของโปรแกรมแล้ว สามารถวิเคราะห์ลำดับการทำงานของโปรแกรมได้ดังนี้

- รับไฟล์อินพุตซึ่งเป็น Source code ในภาษา Java
- ทำการตรวจนับ Line Counting Metrics, Halstead Metrics และ Complexity Metrics
- แสดงผลลัพธ์

รูปที่ 3.2 การทำงานของโปรแกรม

3.2 การเขียนโปรแกรม

การเขียนโปรแกรม Java Parser นั้นแบ่งเป็นส่วนต่างๆตามลักษณะโครงสร้างของโปรแกรมที่ได้ทำการวิเคราะห์แล้วแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

3.2.1 ส่วนของ Lexical Analyzer และ Token Manger

ในการเขียนโปรแกรมส่วนของ Lexical Analyzer และ Token Manger ได้ใช้โปรแกรม JavaCC เป็นตัวช่วยในการเพื่อสร้าง Lexical Analyzer และ Token Manger ของภาษา Java โดยใช้ไฟล์ JavaParser.jj ซึ่งเป็นไฟล์ที่มีไวยกรณ์ของภาษา Java version 1.5 ซึ่งเขียนขึ้นโดย Sreenivasa Viswanadha

3.2.2 ส่วนของ Metrics Measurement

ในส่วนนี้คือการเขียนโปรแกรมเพื่อตรวจวัด Line counting metrics, Halstead metrics และ Complexity metrics ซึ่งนำหลักการของ Software Metrics มาทำการประยุกต์ใช้เข้ากับการเขียนโปรแกรม และทำการสรุปหลักการต่างๆ ได้ดังนี้

3.2.2.1 Line counting metrics

Line counting metrics คือ การนับจำนวนบรรทัดของ Source code แบบ Logical โดยไม่นับ Blank line และบรรทัดที่เป็น Comment ซึ่งมีหลักในการนับดังนี้

1) Package Declaration

```
<modifiers> "package" <name of package> ";" // นับ 1 บรรทัด
```

2) Import Declaration

```
"import" [ "static" ] <import name> [ ":" | "*" ] ";" // นับ 1 บรรทัด
```

3) Class or Interface Declaration

```
( "class" | "interface" ) <IDENTIFIER> [ TypeParameters() ]
[ ExtendsList() ] [ ImplementsList() ] ( ClassBody() |
InterfaceBody() )
// นับ 1 บรรทัด
```

4) Enum Body

```
"enum" <IDENTIFIER> [ ImplementsList() ]
{
<Something>
} // นับ 1 บรรทัด
```

5) Field Declaration

```
Type() VariableDeclarator() ( "," VariableDeclarator() )* ";"
```

// นับ 1 บรรทัด

6) Method Declaration

```
[ TypeParameters() ] ResultType()
<IDENTIFIER> FormalParameters() ( "[ " "]" )*
[ "throws" NameList() ]
(
{
    <Something>
}
|
)
// นับ 1 บรรทัด
```

7) Constructor Declaration

```
[ TypeParameters() ] ResultType()
<IDENTIFIER> FormalParameters() ( "[ " "]" )*
[ "throws" NameList() ]
{
    <Something>
} // นับ 1 บรรทัด
```

8) Explicit Constructor Invocation

```
( <IDENTIFIER> "." )* ["this" "."] [ TypeArguments() ]
("this"|"super") Arguments() ; // นับ 1 บรรทัด
```

9) Initializer

```
[ "static" ]
{
    <Something>
} // นับ 1 บรรทัด
```

10) Statement Expression

```
<Something> ";" // นับ 1 บรรทัด
```

11) Assertion Statement

```
"assert" <Something> ";" // นับ 1 บรรทัด
```

12) Local Variable Declaration

```
<Data Type> ชื่อตัวแปร ซึ่งอาจมีการกำหนดค่าหรือไม่ก็ได้ ";"  
// นับ 1 บรรทัด
```

13) Switch Statement

```
"switch" (<Something>) // นับ 1 บรรทัด
{
    "case" ":" <Something> // นับ 1 บรรทัด
    "default" ":" <Something> // นับ 1 บรรทัด
    "final" ":" <Something> // นับ 1 บรรทัด
}
```

14) If Statement

```
"if" (<something>) // นับ 1 บรรทัด
{
}
"else" "if" (<something>) // นับ 1 บรรทัด
{
}
"else" // นับ 1 บรรทัด
{
}
}
```

15) While Statement

```
"while" (<something>) // นับ 1 บรรทัด
{
}
```

16) Do While Statement

```
"do" // นับ 1 บรรทัด
{
}
"while" (<something>) ;
```

17) For Statement

```
"for" (<something>) // นับ 1 บรรทัด
{
}
```

18) Break Statement

```
"break" <Something> ; // นับ 1 บรรทัด
```

19) Continues Statement

```
"continue" <Something> ; // นับ 1 บรรทัด
```

20) Return Statement

```
"return" <Something> ; // นับ 1 บรรทัด
```

21) Throw Statement

```
"throw" <Something> ";" // นับ 1 บรรทัด
```

22) Synchronized Statement

```
"synchronized" <Something> ";" // นับ 1 บรรทัด
```

23) Try Statement

```
"try" // นับ 1 บรรทัด
```

```
{
```

```
}
```

```
"catch"( <Something> )
```

```
{
```

```
}
```

```
"finally"
```

```
{
```

```
}
```

3.2.2.2 Halstead metrics

1) n1 - จำนวนของ Operators ซึ่งแตกต่างกัน

2) n2 - จำนวนของ Operands ซึ่งแตกต่างกัน

3) N1 - จำนวนทั้งหมดของ Operators

4) N2 - จำนวนทั้งหมดของ Operands

5) n - Halstead program Vocabulary $n = n1 + n2$

6) N - Halstead program Length $N = N1 + N2$

7) D - Halstead program Difficulty $D = (n1/2)*(N2/n2)$

8) V - Halstead program Volume $V = N \log_2 n$

9) E - Halstead program Effort $E = D * V$

Operator ได้แก่

ตารางที่ 3.1 ตารางแสดง Operator

Loop คือ do while, while และ for	if	switch
New	assert	throw
Break	continue	=
<	!	~
?:	==	<=
>=	!=	
&&	++	--
+	-	*
/	&	
^	%	<<
+=	-=	*=
/=	&=	=
^=	%=	<<=
>>=	>>>=	>>>
>>	>	.
การเรียกใช้ Method		

Operand ได้แก่

ตารางที่ 3.2 ตารางแสดง Operand

value ต่างๆของตัวแปร	ชื่อตัวแปรต่างๆ	true
false	null	this
super		

ในส่วนการเขียนโปรแกรม มีการจำแนก Operand และ Operator โดยใช้แนวคิดในลักษณะ
ที่ว่า Operand นั้นเป็นตัวที่ถูกกระทำโดย Operator และในบางกรณีไม่สามารถระบุได้อย่างชัดเจน

ว่าส่วนใดเป็น Operand หรือ Operator ซึ่งมีคุณลักษณะ Keyword เป็นได้เพียง Operand หรือ Operator อีกอย่างหนึ่งเท่านั้น

ตารางที่ 3.3 แสดงการจำแนก Operand และ Operator

Source code	คำอธิบาย
int a;	- “int” และ “a” ไม่เป็นทั้ง Operand และ Operator เพราะเป็นส่วนการประกาศตัวแปร
int a = 0;	- “int” และ “a” ไม่เป็นทั้ง Operand และ Operator เพราะคือการประกาศตัวแปร - “=” เป็น Operator - “0” เป็น Operand ที่ถูกกระทำโดย Operator “=” ซึ่งในส่วนของ
a = 1;	- “=” เป็น Operator - “a” และ “1” เป็น Operand ซึ่งกระทำกันโดย operator “=”
BufferedReader bufferIP = new BufferedReader(InputStreamReader(System.in));	- “BufferedReader”, “bufferIP” ไม่นับ เพราะเป็นส่วนการประกาศตัวแปร - “=”, “new” เป็น Operator - “BufferedReader” เป็น Operand ที่ถูกกระทำโดย Operator “new” - “InputStreamReader()” เป็น Operator เพราะเป็นการเรียกใช้ method - “.” เป็น Operator - “System”, “in” เป็น Operand ที่ถูกกระทำโดย Operator “.”
System.out.println("Hello World");	- “System”, “out” และ “Hello World” เป็น Operand - “.”, “.”, “println()” เป็น Operator

หลังจากที่ทราบว่าอะไรจำแนกเป็น Operand และอะไรจำแนกเป็น Operator แล้วจึงทำการนับได้ แล้วจึงเก็บไว้ในค่าของตัวแปร n1, n2, N1 และ N2 เพื่อนำไปคำนวณหาค่าต่างๆ ได้

3.2.2.3 Complexity metrics

$v(G)$ (Cyclomatic Complexity) คือ การวัดความซับซ้อนของ Source code คือ
คำนวณจากการนำ Source code มาสร้างเป็นกราฟแสดงการทำงานของ Source code แล้ว
คำนวณจากจำนวน Node และ Edge ของกราฟ แต่ในการเขียนโปรแกรมไม่ได้มีการสร้าง
กราฟเพื่อการสร้างกราฟทำให้โปรแกรมทำงานช้ากว่าการที่มีรูปแบบการนับจำนวน
Node และ Edge ตามลักษณะของแต่ละ Statement ซึ่งสามารถคำนวณหาค่าของ $v(G)$
(Cyclomatic Complexity) ได้ดังสมการนี้

$$v(G) = e - n + 2 \quad (3.1)$$

เมื่อ n – จำนวน Node ของกราฟ

e – จำนวน Edged ของกราฟ

ในการเขียนโปรแกรมให้นับ n และ e ตามลักษณะของแต่ละ Statement เพื่อใช้ใน
การคำนวณหา $v(G)$ ได้ดังนี้

1) Statement Expression

`<Something>;` นับ e เพิ่มขึ้น 1 และนับ n เพิ่มขึ้น 1

2) Assertion Statement

`"assert" <Something>;` นับ e เพิ่มขึ้น 1 และนับ n เพิ่มขึ้น 1

3) Local Variable Declaration

`<Data Type> ชื่อตัวแปร ซึ่งอาจมีการกำหนดค่าหรือไม่ก็ได;;`
นับ e เพิ่มขึ้น 1 และนับ n เพิ่มขึ้น 1

4) Synchronized Statement

`"synchronized" <Something>;` นับ e เพิ่มขึ้น 1 และนับ n

5) Break Statement

`"break" <Something>;` นับ e เพิ่มขึ้น 1 และนับ n เพิ่มขึ้น 1

6) Continues Statement

`"continue" <Something>;` นับ e เพิ่มขึ้น 1 และนับ n เพิ่มขึ้น 1

7) Return Statement

`"return" <Something>;` นับ e เพิ่มขึ้น 1 และนับ n เพิ่มขึ้น 1

8) Throw Statement

“throw” <Something> “;” นับ e เพิ่มขึ้น 1 และนับ n เพิ่มขึ้น 1

จาก Statement ที่นับ e เพิ่มขึ้น 1 และนับ n เพิ่มขึ้น 1 นั้นสามารถนำมาสร้างเป็นกราฟของ Node และ Edge ได้ดังรูปที่ 3.3

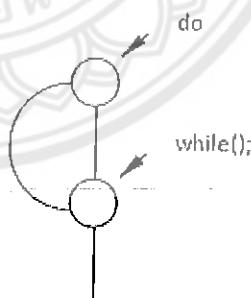
statement

รูปที่ 3.3 แสดงการสร้างกราฟของ Statement ที่นับ e เพิ่มขึ้น 1 และนับ n เพิ่มขึ้น 1

9) Do While Statement

“do” นับ e เพิ่มขึ้น 2 และนับ n เพิ่มขึ้น 1
 {
 }
 “while” () “;”

รูปที่ 3.4 แสดงการสร้างกราฟของ Do While Statement

10) For Statement

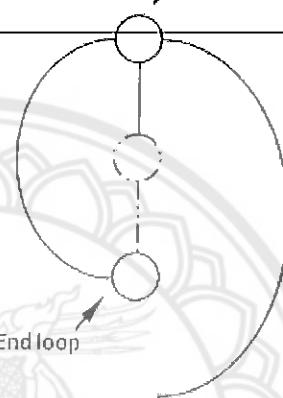
“for” () นับ e เพิ่มขึ้น 3 และนับ n เพิ่มขึ้น 2
 {
 }

11) While Statement

“while” () นับ e เพิ่มขึ้น 3 และนับ n เพิ่มขึ้น 2

```
{  
}
```

for() / while()

รูปที่ 3.5 แสดงการสร้างกราฟของ For Statement และ While Statement

12) If Statement

“if” () นับ e เพิ่มขึ้น 3 และนับ n เพิ่มขึ้น 2

```
{  
}
```

```
}
```

“else” “if” () นับ e เพิ่มขึ้น 1

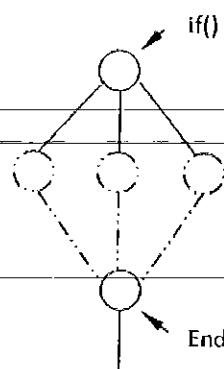
```
{  
}
```

```
}
```

“else” ไม่นับเนื่องจากมีการนับรวมอยู่ใน บรรทัด if แล้ว

```
{  
}
```

```
}
```

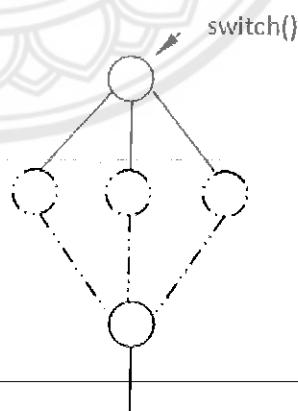

รูปที่ 3.6 แสดงการสร้างกราฟของ If Statement

13) Switch Statement

```

“switch” () นับ e เพิ่มขึ้น 2 และนับ n เพิ่มขึ้น 2
{
    “case” ; นับ e เพิ่มขึ้น 1
    “case” ; นับ e เพิ่มขึ้น 1
    “default” : ไม่นับเนื่องจากมีการนับรวมอยู่ใน บรรทัด
switch แล้ว
}
  
```


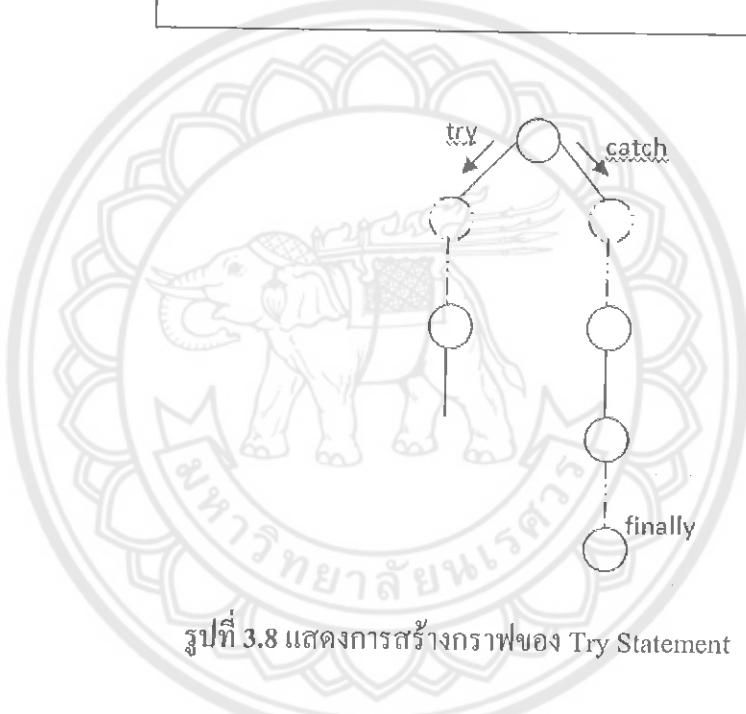
รูปที่ 3.7 แสดงการสร้างกราฟของ Switch Statement

14) Try Statement

```

try นับ e เพิ่มขึ้น 3 และนับ n เพิ่มขึ้น 3
{
}
catch() ไม่นับเนื่องจากมีการนับรวมอยู่ในบรรทัดเดียวกับ try แล้ว
{
}
finally นับ e เพิ่มขึ้น 1 และนับ n เพิ่มขึ้น 1
{
}

```


รูปที่ 3.8 แสดงการสร้างกราฟของ Try Statement

หลังจากที่โปรแกรมทำการนับค่าวิธีดังกล่าวเสร็จแล้วโปรแกรม ได้ทำการลบค่า Edge ไป 1 เพราะวิธีในการนับของโปรแกรมนั้น เมื่อพบ 1 คำสั่งปิดได้ทำการนับจำนวน Edge เพื่อ ยิงไปอีกคำสั่งถัดไปเสมอ เพราะฉะนั้นต้องทำการลบ 1 เพราะในคำสั่งสุดท้ายจะทำการ นับ Edge เกินไป 1 ครั้ง หลังจากนั้นนำค่า Edge และ Node ที่ได้ไปคำนวณหาค่า v(G) ต่อไป

บทที่ 4

ผลการทดสอบ

ในบทนี้กล่าวถึงการทดสอบ และการแสดงผลของโปรแกรมสำหรับวิเคราะห์ความซับซ้อนของ Source code โดยขั้นตอนการทดสอบโปรแกรมแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการเปรียบเทียบกันระหว่าง 2 โปรแกรม โดยใช้โปรแกรมที่ให้ผลลัพธ์เดียวกันมาทำการทดสอบ ส่วนที่สองเป็นการทดสอบ โปรแกรมที่ออกแบบโดยใช้ Design Pattern ชนิดต่างๆมาทำการทดสอบว่า Design Pattern ชนิดเดียวกันมีความซับซ้อนแตกต่างกันหรือไม่

4.1 การเปรียบเทียบกันระหว่าง 2 โปรแกรมโดยใช้โปรแกรมที่ให้ผลลัพธ์เดียวกัน

ทดสอบโปรแกรมที่ให้ผลลัพธ์เดียวกันของ 2 โปรแกรมแรกเป็นโปรแกรมที่เขียนโดยมีรูปแบบการเขียนที่แตกต่างกันเห็นได้จากลักษณะของ Source Code ที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจมีการใช้คำสั่งที่เหมือนและแตกต่างกันออกไปดังรูป การทำงานของโปรแกรมทั้งสองนี้สร้าง Socket เพื่อทำเชื่อมต่อระหว่าง Client กับ Server เมื่อยืนกัน และให้ผลลัพธ์ที่เหมือนกัน

```
1  /**
2   * Socket Client in java
3   * @author Naruebet Hanrak
4   * @date 2007 September 7
5   * @note JDK 1.6.0 update 2
6  */
7  import java.io.*;
8  import java.net.*;
9  public class Client {
10      public static void main(String[] args) {
11          // declaration section:
12          // smtpClient: our client socket
13          // bufferIP: input stream
14          // bufferPort: input stream
15          Socket smtpSocket = null;
16          BufferedReader bufferIP = new BufferedReader(
17              new InputStreamReader(System.in));
18          BufferedReader bufferPort = new BufferedReader(
19              new InputStreamReader(System.in));
20
21          // Initialization section:
22          System.out.print("Enter IP Address: ");
23          String ip = null;
24          int port = 0;
25
26          // Connect to the server
27          smtpSocket = new Socket(ip, port);
28
29          // Create output stream
30          DataOutputStream os = new DataOutputStream(smtpSocket.getOutputStream());
31
32          // Create input stream
33          DataInputStream is = new DataInputStream(smtpSocket.getInputStream());
34
35          // Write message to the server
36          os.writeBytes("HELO " + ip + "\r\n");
37
38          // Read response from the server
39          String response = is.readLine();
40
41          // Print response
42          System.out.println(response);
43
44          // Close the connection
45          smtpSocket.close();
46
47          // End of program
48          System.out.println("Program ended.");
49      }
50  }
```

รูปที่ 4.1 แสดง Source code ที่อยู่ใน Main Program

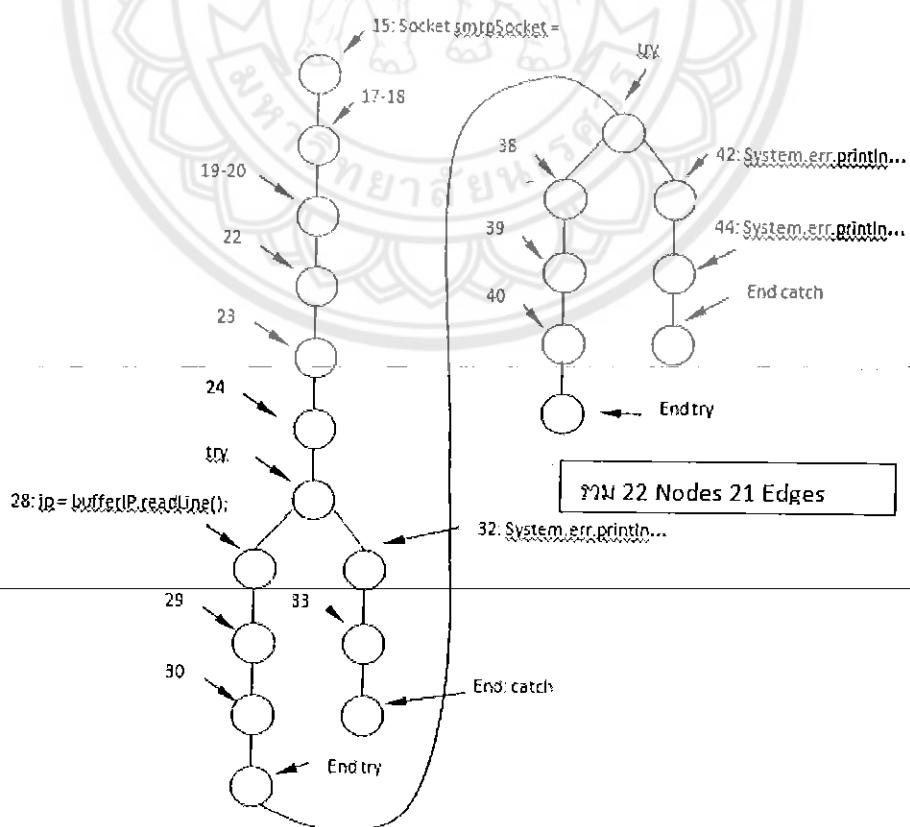
```

26 // Try to Initialization Internet Addressing and Port number
27 try {
28     ip = bufferIP.readLine();                                // ដំឡើង 1 បន្ទាត់
29     System.out.print("Enter Port Number: ");                // ដំឡើង 1 បន្ទាត់
30     port = Integer.parseInt(bufferPort.readLine());          // ដំឡើង 1 បន្ទាត់
31 } catch (IOException ioe) {                                // ដំឡើង 1 បន្ទាត់
32     System.err.println("IO error trying to read your IP Address!"); // ដំឡើង 1 បន្ទាត់
33     System.exit(1);                                       // ដំឡើង 1 បន្ទាត់
34 }
35
36 // Try to open a socket on Internet Addressing and port number
37 try {
38     smtpSocket = new Socket(ip, port);                      // ដំឡើង 1 បន្ទាត់
39     System.out.println("Connected to the server.");           // ដំឡើង 1 បន្ទាត់
40     smtpSocket.close();                                     // ដំឡើង 1 បន្ទាត់
41 } catch (UnknownHostException e) {                          // ដំឡើង 1 បន្ទាត់
42     System.err.println("Don't know about host: hostname"); // ដំឡើង 1 បន្ទាត់
43 } catch (IOException e) {                                  // ដំឡើង 1 បន្ទាត់
44     System.err.println(
45         "Couldn't get I/O for the connection to: hostname"); // ដំឡើង 1 បន្ទាត់
46 }
47 }
48 }

```

รูปที่ 4.1 (ต่อ) แสดง Source code ที่อยู่ใน Main Program

ในรูปที่ 4.1 เป็น Source code ที่เปลี่ยนคำสั่งต่างๆอยู่ใน Main Program เพิ่งอย่างเดียว โดยไม่มีการแยกคำสั่งออกเป็น Method และแสดงการนับจำนวนบรรทัดคู่มืออีกซึ่งได้จำนวนบรรทัดทั้งหมด 22 บรรทัด และในรูปที่ 4.2 แสดงจำนวนของ Node และ Edge ที่แปลงจาก Source code

รูปที่ 4.2 แสดงการแปลง Source code ที่เขียนคำสั่งต่างๆอยู่ใน Main Program เป็นกราฟ

ตารางที่ 4.1 แสดงการจำแนก Operator และ Operand ของ Source code ที่เปลี่ยนคำสั่งต่างๆอยู่ใน Main Program

LN	N1	n1	N2	n2
15	=	=	null	Null
16	=, new	new	BufferedReader	BufferedReader
17	new, .	.	InputStreamReader, System, in	InputStreamReader , System, in
18	=, new		BufferedReader	F
19	new, .		InputStreamReader, System, in	
22	., ., print	print	System , out, "Enter IP Address: "	out, "Enter IP Address: "
23	=		null	
24	=		0	0
28	=, . readLine	readLine	ip, bufferIP	ip, bufferIP
29	., ., print		System , out, "Enter Port Number: "	"Enter Port Number: "
30	=, ., parseInt, . , readLine	parseInt	port, Integer, bufferPort	port, Integer, bufferPort
32	., ., println	println	System , err, "IO error trying to read your IP Address!"	err, "IO error trying to read your IP Address!"
33	., exit	exit	System , l	1
38	=, new		smtpSocket, Socket, ip, port	smtpSocket, Socket
39	., ., println		System , out, "Connected to the server."	"Connected to the server."
40	., close	close	smtpSocket	
42	., ., println		System , err, "Don't know about host: hostname"	"Don't know about host: hostname"
44	., ., println		System , err,	
45			"Couldn't get I/O for the connection to: hostname"	"Couldn't get I/O for the connection to: hostname"
รวม	43	9	41	22

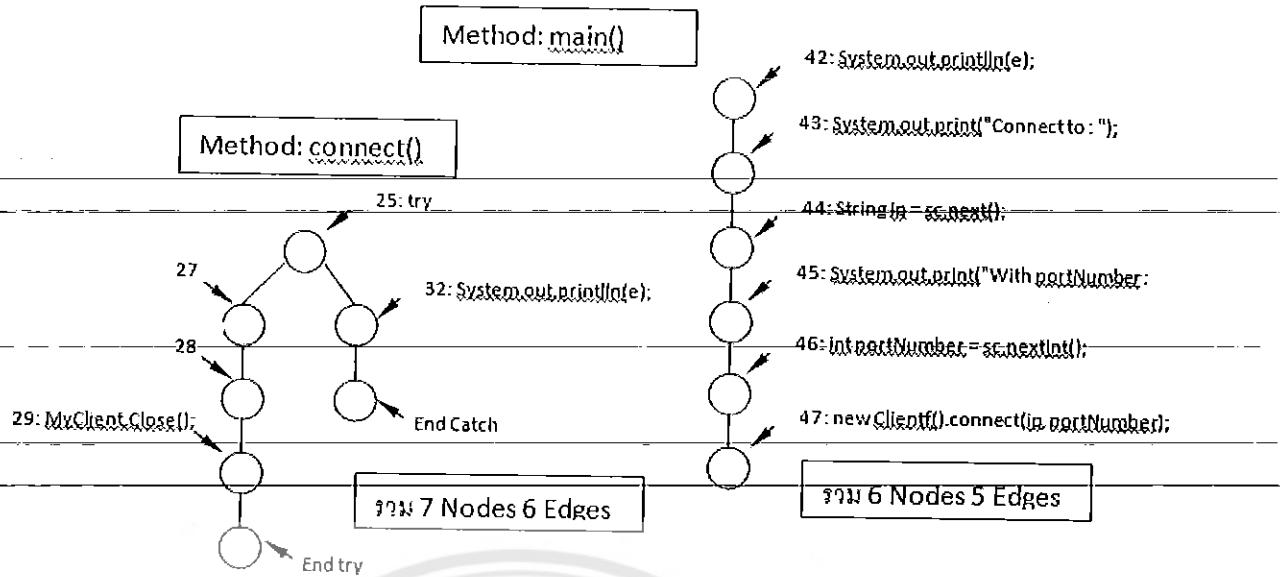
ในรูปที่ 4.3 ที่มีการแยกชุดคำสั่งออกเป็น Method และแสดงการนับบรรทัดจากการคำนวณด้วยเมื่อได้จำนวนบรรทัดทั้งหมด 17 บรรทัด

```

1 import java.io.IOException; // ผู้เขียน 1บรรทัด
2 import java.net.Socket; // ผู้เขียน 1บรรทัด
3 import java.util.Scanner; // ผู้เขียน 1บรรทัด
4
5 /*
6 * @Description : Client connect to the server
7 * @Author : 47361878 Chatchai Luangmanee
8 * @Date : 2007 September 7
9 * @Note : Java Eclipse JDK_1.5.0 (Windows vista Home Premium)
10 */
11 public class Client // ผู้เขียน 1บรรทัด
12 {
13     /*
14     * @Description Connect to server
15     * @param ip that server's ip
16     * @param portNumber that server's portNumber
17     * @return void
18     * @contract connect : String int -> void
19     * @example Client().connect("127.0.0.1" , 3)
20     * @example Client().connect("192.168.0.5" , 8888)
21     * @example Client().connect("192.168.50.142" , 20000)
22     */
23     public void connect(String ip,int portNumber) // ผู้เขียน 1บรรทัด
24     {
25         try // ผู้เขียน 1บรรทัด
26         {
27             Socket MyClient = new Socket(ip, portNumber); // ผู้เขียน 1บรรทัด
28             System.out.println("Connected to the server."); // ผู้เขียน 1บรรทัด
29             MyClient.close(); // ผู้เขียน 1บรรทัด
30         }
31         catch (IOException e) { // ผู้เขียน 1บรรทัด
32             System.out.println(e);
33         }
34     }
35 /**
36 * MAIN
37 * @param args
38 */
39 public static void main(String[] args) // ผู้เขียน 1บรรทัด
40 {
41     //TODO Auto-generated method stub
42     Scanner sc = new Scanner(System.in); // ผู้เขียน 1บรรทัด
43     System.out.print("Connect to : "); // ผู้เขียน 1บรรทัด
44     String ip = sc.nextLine(); // ผู้เขียน 1บรรทัด
45     System.out.print("With portNumber : "); // ผู้เขียน 1บรรทัด
46     int portNumber = sc.nextInt(); // ผู้เขียน 1บรรทัด
47     new Client().connect(ip, portNumber); // ผู้เขียน 1บรรทัด
48 }
49 } // ผู้เขียน 17บรรทัด
50
51

```

รูปที่ 4.3 แสดง Source code ที่มีการแยกคำสั่งต่างๆออกเป็น Method [1]

รูปที่ 4.4 แสดงการแปลง Source code ที่มีการแยกคำสั่งต่างๆออกเป็น Method เป็นกราฟ

ตารางที่ 4.2 แสดงการขึ้นแนก Operator และ Operand ของ Source code ที่เขียนคำสั่งต่างๆ แยก
ออกเป็น Method

LN	N1	n1	N2	n2
27	=, new	=, new	Socket, ip, portNumber	Socket, ip, portNumber
28	., ., println	., println	System, out, "Connected to the server;"	System, out, "Connected to the server."
29	., close	close	MyClient	MyClient
32	., ., println		System, out, e	E
42	=, new, .		Scanner, System, in	Scanner, in
	., ., println		System, out, "Connect to : "	"Connect to : "
44	=, ., next	next	sc	sc
45	., ., println		System, out, "With portNumber : "	"With portNumber : "
46	=, ., nextInt	nextInt	sc	
47	new, ., connect		Clientf, ip, portNumber	Clientf
รวม	28	7	24	14

เมื่อนำ Source code ทั้งสองนี้มาทำการคอมไพล์และประมวลผล โปรแกรมจะเห็นได้ว่าทั้งสองโปรแกรมได้ผลลัพธ์ที่เหมือนกันคือทำการเชื่อมต่อกับ Server โดยที่ทั้งสองโปรแกรมรับค่าของ IP Address และหมายเลข Port ที่ใช้เชื่อมต่อ ดังรูปที่ 4.5 และ 4.6

```
C:\Windows\system32\cmd.exe
C:\Users\Naruebet\Desktop\testProject>java Client
Enter IP Address: 127.0.0.1
Enter Port Number: 13
Connected to the server.
C:\Users\Naruebet\Desktop\testProject>
```

รูปที่ 4.5 ผลการ Run Source Code ของโปรแกรมที่อยู่ใน Main Program

```
C:\Windows\system32\cmd.exe
C:\Users\Naruebet\Desktop\testProject>java Client
Connect to : 127.0.0.1
With portNumber : 13
Connected to the server.
C:\Users\Naruebet\Desktop\testProject>
```

รูปที่ 4.6 ผลการ Run Source Code ของโปรแกรมที่มีการแยกคำสั่งออกเป็น Method

```
C:\Windows\system32\cmd.exe
C:\Users\Naruebet\Desktop\testProject>java JavaParser Client.java
Java Parser: Reading from file Client.java . .
Line Counting metrics - SLOC <Source lines of code>
The number of SLOC is 22 lines.

Complexity metrics - v(G) <Cyclomatic Complexity>
Method name : main
n : 22
e : 21
v(G) : 1
Risk Evaluation : a simple program, without much risk

Cyclomatic Complexity Table
```

Cyclomatic Complexity	Risk Evaluation
1-10	a simple program, without much risk
11-20	more complex, moderate risk
21-50	complex, high risk program
greater than 50	untestable program (very high risk)

รูปที่ 4.7 ผลการทดสอบ Source Code ของโปรแกรมที่คำสั่งอยู่ใน Main Program

```

C:\Windows\system32\cmd.exe
=====
Halstead metrics - D (Halstead_program_Difficulty)

Number of operators (N1) is 43.0 .
Number of operands (N2) is 41.0 .
Number of unique operators (n1) is 9.0 .
Number of unique operands (n2) is 22.0 .

Halstead program Difficulty (D) is 8.386 .
Halstead program Length is (N) 84.000 .
Halstead program Vocabulary (n) is 31.000 .
Halstead program Volume (V) is 416.152 .
Halstead program Effort (E) is 3498.006 .

Java Parser: Program parsed successfully.
  
```

รูปที่ 4.7 (ต่อ) ผลการทดสอบ Source Code ของโปรแกรมที่มีคำสั่งอยู่ใน Main Program

```

C:\Windows\system32\cmd.exe
=====
C:\Users\Maruebet\Desktop\testProject>java JavaParser Client.java
Java Parser: Reading from file Client.java . .

Line Counting metrics - SLOC (Source lines of code)
The number of SLOC is 17 lines.

Complexity metrics - v(G) (Cyclomatic Complexity)

Method name : connect
  n : 7
  e : 6
  v(G) : 1
  Risk Evaluation : a simple program, without much risk

Method name : main
  n : 6
  e : 5
  v(G) : 1
  Risk Evaluation : a simple program, without much risk

-- Cyclomatic Complexity Table --


| Cyclomatic Complexity | Risk Evaluation                     |
|-----------------------|-------------------------------------|
| 1-10                  | a simple program, without much risk |
| 11-20                 | more complex, moderate risk         |
| 21-50                 | complex, high risk program          |
| greater than 50       | untestable program (very high risk) |


```

รูปที่ 4.8 ผลการทดสอบ Source Code ของโปรแกรมที่แยกคำสั่งออกเป็น Method

```
C:\Windows\system32\cmd.exe
Halstead metrics - D <Halstead_program_Difficulty>
Number of operators <N1> is 28.0 .          ค่าของ Halstead Metrics
Number of operands <N2> is 24.0 .
Number of unique operators <n1> is 9.0 .
Number of unique operands <n2> is 14.0 .
Halstead program Difficulty <D> is 7.714 .
Halstead program Length is <N> 52.000 .
Halstead program Vocabulary <n> is 23.000 .
Halstead program Volume <V> is 235.225 .
Halstead program Effort <E> is 1814.595 .
Java Parser: Program parsed successfully.
```

รูปที่ 4.8 (ต่อ) ผลการทดสอบ Source Code ของโปรแกรมที่แยกคำสั่งออกเป็น Method

ในการเปรียบเทียบกันระหว่าง 2 โปรแกรมโดยใช้โปรแกรมที่ให้ผลลัพธ์เดียวกันระหว่าง Source Code ของโปรแกรมที่มีคำสั่งอยู่ใน Main Program (โปรแกรมที่ 1) และ Source Code ของ โปรแกรมที่มีการแยกคำสั่งออกเป็น Method (โปรแกรมที่ 2) ได้ผลการทดสอบในส่วนของ Line Counting Metrics และ Halstead Metrics ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ตารางเปรียบเทียบผลการทดสอบของ โปรแกรมที่ 1 และ โปรแกรมที่ 2

	โปรแกรมที่ 1	โปรแกรมที่ 2
SLOC	22	17
Number of operators (N1)	43.0	28.0
Number of operands (N2)	41.0	24.0
Number of unique operators (n1)	9.0	9.0
Number of unique operands (n2)	22.0	14.0
Halstead program Difficulty (D)	8.386	7.714
Halstead program Length (N)	84.0	52.0
Halstead program Vocabulary (n)	31.0	23.0
Halstead program Volume (V)	416.152	235.225
Halstead program Effort (E)	3490.006	1814.595

จากตารางแสดงให้เห็นว่าโปรแกรมที่ 1 มีขนาดใหญ่กว่า โปรแกรมที่ 2 และ โปรแกรมที่ 1 มีค่าต่างๆ ของ Halstead Metrics มากกว่า โปรแกรมที่ 2 ไม่ว่าเป็นค่าของ Halstead program Difficulty ที่แสดงให้เห็นว่า โปรแกรมที่ 1 มีความซับซ้อนมากกว่า โปรแกรมที่ 2 ทำให้ โปรแกรมที่ 1 มีความเสี่ยงที่เกิดข้อผิดพลาดมากกว่า โปรแกรมที่ 2

4.2 การทดสอบโปรแกรมใน Design Pattern ชนิดต่างๆ

ส่วนนี้เป็นการนำ Source Code ใน Pattern ต่างๆ มาทำการทดสอบ โดยในที่นี้นำมาทดสอบ 3-Pattern คือ Command-Pattern, Composite Pattern และ Visitor Pattern ซึ่งผลการทดสอบโปรแกรมแสดงผลลัพธ์จำนวน 1 รูป ต่อการทดสอบ 1 โปรแกรม โดยรูปแสดงชื่อไฟล์ที่ใช้ทดสอบและผลลัพธ์ของการทดสอบ

```
C:\Windows\system32\cmd.exe
C:\Users\Naruebet\Desktop\testProject>java JavaParser CommandManager.java
Java Parser: Reading from file CommandManager.java
Line Counting metrics - SLOC <Source lines of code>
The number of SLOC is 34 lines
Complexity metrics - v(G) <Cyclomatic Complexity> ค่าของ Cyclomatic Complexity
Method name : invokeCommand
n : 15
e : 10
v(G) : 5
Risk Evaluation : a simple program, without much risk
Method name : undo
n : 6
e : 6
v(G) : 2
Risk Evaluation : a simple program, without much risk
Method name : redo
n : 6
e : 6
v(G) : 2
Risk Evaluation : a simple program, without much risk
Method name : addToHistory
n : 4
e : 4
v(G) : 2
Risk Evaluation : a simple program, without much risk
Cyclomatic Complexity Table
Cyclomatic Complexity | Risk Evaluation
1-10 | a simple program, without much risk
11-20 | more complex, moderate risk
21-50 | complex, high risk program
greater than 50 | untestable program (very high risk)
```

รูปที่ 4.9 ผลการทดสอบไฟล์ CommandManager.java 用 Command Pattern

```

C:\Windows\system32\cmd.exe
Halstead metrics - D <Halstead program Difficulty>
Number of operators <N1> is 55.0 .                                     กำหนด Halstead metrics
Number of operands <N2> is 30.0 .
Number of unique operators <n1> is 17.0 .
Number of unique operands <n2> is 9.0 .

Halstead program Difficulty <D> is 28.333 .
Halstead program Length is <N> 85.000 .
Halstead program Vocabulary <V> is 26.000 .
Halstead program Volume <V> is 399.537 .
Halstead program Effort <E> is 11320.226 .
Java Parser: Program parsed successfully.
C:\Users\Naruebet\Desktop\testProject>

```

รูปที่ 4.9 (ต่อ) ผลการทดสอบไฟล์ CommandManager.java ของ Command Pattern

```

C:\Windows\system32\cmd.exe
C:\Users\Naruebet\Desktop\testProject>java JavaParser testCommand.java
Java Parser: Reading from file testCommand.java . . .
Line Counting metrics - SLOC <Source lines of code>
จำนวนบรรทัด
The number of SLOC is 50 lines.                                         ก่อไฟล์

Complexity metrics - v(G) <Cyclomatic Complexity>
Method name : testCommand
n : 19
e : 18
v(G) : 1
Risk Evaluation : a simple program, without much risk
Method name : actionPerformed
n : 2
e : 1
v(G) : 1
Risk Evaluation : a simple program, without much risk
Method name : main
n : 1
e : 0
v(G) : 1
Risk Evaluation : a simple program, without much risk
Method name : btnRedCommand
n : 1
e : 0
v(G) : 1
Risk Evaluation : a simple program, without much risk
Method name : Execute
n : 1
e : 0
v(G) : 1
Risk Evaluation : a simple program, without much risk

```

รูปที่ 4.10 ผลการทดสอบไฟล์ testCommand.java ของ Command Pattern

Method name : fileOpenCommand
n : 1
e : 0
v(G) : 1
Risk Evaluation : a simple program, without much risk

Method name : Execute
n : 2
e : 1
v(G) : 1
Risk Evaluation : a simple program, without much risk

Method name : fileExitCommand
n : 1
e : 0
v(G) : 1
Risk Evaluation : a simple program, without much risk

Method name : Execute
n : 1
e : 0
v(G) : 1
Risk Evaluation : a simple program, without much risk

Cyclomatic Complexity Table

Cyclomatic Complexity	Risk Evaluation
1-10	a simple program, without much risk
11-20	more complex, moderate risk
21-50	complex, high risk program
greater than 50	untestable program <very high risk>

Halstead metrics - D (Halstead program Difficulty)

Number of operators (N1) is 46.0 .

Number of operands (N2) is 55.0 .

Number of unique operators (n1) is 13.0 .

Number of unique operands (n2) is 33.0 .

Halstead program Difficulty (D) is 10.833 .

Halstead program Length is (N) 101.000 .

Halstead program Vocabulary (n) is 46.000 .

Halstead program Volume (V) is 557.880 .

Halstead program Effort (E) is 6043.697 .

Java Parser: Program parsed successfully.

รูปที่ 4.10 (ต่อ) ผลการทดสอบไฟล์ testCommand.java ของ Command Pattern

C:\Windows\system32\cmd.exe

C:\Users\Marueeb\Desktop\testProject>java JavaParser empTree.java

Java Parser: Reading from file empTree.java . . .

Line Counting metrics - SLOC (Source lines of code)

The number of SLOC is 77 lines . . .

รูปที่ 4.11 ผลการทดสอบไฟล์ empTree.java ของ Composite Pattern

```

C:\Windows\system32\cmd.exe
Complexity metrics - v(G) <Cyclomatic Complexity>
Method name : empTree
n : 3
e : 2
v(G) : 1
Risk Evaluation : a simple program, without much risk
Method name : setGUI
n : 14
e : 13
v(G) : 1
Risk Evaluation : a simple program, without much risk
Method name : loadTree
n : 9
e : 8
v(G) : 1
Risk Evaluation : a simple program, without much risk
Method name : addNodes
n : 8
e : 7
v(G) : 1
Risk Evaluation : a simple program, without much risk
Method name : makeEmployees
n : 17
e : 19
v(G) : 4
Risk Evaluation : a simple program, without much risk
Method name : valueChanged
n : 6
e : 6
v(G) : 2
Risk Evaluation : a simple program, without much risk
Method name : main
n : 1
e : 0
v(G) : 1
Risk Evaluation : a simple program, without much risk
----- Cyclomatic Complexity Table -----
| Cyclomatic Complexity | Risk Evaluation |
| 1-10                  | a simple program, without much risk |
| 11-20                 | more complex, moderate risk |
| 21-50                 | complex, high risk program |
| greater than 50        | untestable program (very high risk) |
----- Halstead metrics - D <Halstead program Difficulty>
Number of operators <N1> is 171.0 .
Number of operands <N2> is 149.0 .
Number of unique operators <n1> is 38.0 .
Number of unique operands <n2> is 74.0 .
Halstead program Difficulty <D> is 38.257 .
Halstead program Length is <N> 320.000 .
Halstead program Vocabulary <n> is 112.000 .
Halstead program Volume <V> is 2178.354 .
Halstead program Effort <E> is 83336.743 .
Java Parser: Program parsed successfully.

```

รูปที่ 4.11 (ต่อ) ผลการทดสอบไฟล์ cmpTree.java ของ Composite Pattern

```

C:\Windows\system32\cmd.exe
C:\Users\Naruebet\Desktop\testProject>java JavaParser CompositeDocumentElement.java
Java Parser: Reading from file CompositeDocumentElement.java...
Line Counting metrics - SLOC (Source lines of code)
จำนวนบรรทัด
The number of SLOC is 27 lines.

Complexity metrics - v(G) (Cyclomatic Complexity)
ค่าของ Cyclomatic Complexity

Method name : getChild
n : 1
e : 0
v(G) : 1
Risk Evaluation : a simple program, without much risk

Method name : addChild
n : 4
e : 3
v(G) : 1
Risk Evaluation : a simple program, without much risk

Method name : removeChild
n : 6
e : 6
v(G) : 2
Risk Evaluation : a simple program, without much risk

Method name : changeNotification
n : 4
e : 4
v(G) : 2
Risk Evaluation : a simple program, without much risk

Method name : getCharLength
n : 6
e : 6
v(G) : 2
Risk Evaluation : a simple program, without much risk

-- Cyclomatic Complexity Table --


| Cyclomatic Complexity | Risk Evaluation                     |
|-----------------------|-------------------------------------|
| 1-10                  | a simple program, without much risk |
| 11-20                 | more complex, moderate risk         |
| 21-50                 | complex, high risk program          |
| greater than 50       | untestable program (very high risk) |



Halstead metrics - D (Halstead program Difficulty)
ค่าของ Halstead metrics

Number of operators (N1) is 42.0 .
Number of operands (N2) is 35.0 .
Number of unique operators (n1) is 19.0 .
Number of unique operands (n2) is 12.0 .

Halstead program Difficulty (D) is 27.708 .
Halstead program Length is (N) 77.000 .
Halstead program Vocabulary (n) is 31.000 .
Halstead program Volume (V) is 381.473 .
Halstead program Effort (E) is 10569.984 .
Java Parser: Program parsed successfully.

C:\Users\Naruebet\Desktop\testProject>

```

รูปที่ 4.12 ผลการทดสอบไฟล์ CompositeDocumentElement.java 用 Composite Pattern

```

on C:\Windows\system32\cmd.exe
C:\Users\Naruebet\Desktop\testProject>java JavaParser VacationDisplay.java
Java Parser: Reading from file VacationDisplay.java

Line Counting metrics - SLOC <Source lines of code>
จำนวนบรรทัด
The number of SLOC is 63 lines

Complexity metrics - v(G) <Cyclomatic Complexity>
ค่าของ Cyclomatic Complexity

Method name : VacationDisplay
n : 24
e : 23
v(G) : 1
Risk Evaluation : a simple program, without much risk

Method name : createEmployees
n : 16
e : 16
v(G) : 2
Risk Evaluation : a simple program, without much risk

Method name : actionPerformed
n : 8
e : 8
v(G) : 2
Risk Evaluation : a simple program, without much risk

Method name : main
n : 1
e : 0
v(G) : 1
Risk Evaluation : a simple program, without much risk

Cyclomatic Complexity Table
+-----+-----+
| Cyclomatic Complexity | Risk Evaluation |
+-----+-----+
| 1-10 | a simple program, without much risk |
| 11-20 | more complex, moderate risk |
| 21-50 | complex, high risk program |
| greater than 50 | untestable program (very high risk) |
+-----+-----+

Halstead metrics - D <Halstead program Difficulty>
ค่าของ Halstead Metrics

Number of operators (N1) is 120.0 .
Number of operands (N2) is 140.0 .
Number of unique operators (n1) is 23.0 .
Number of unique operands (n2) is 63.0 .

Halstead program Difficulty (D) is 25.556 .
Halstead program Length is (N) 260.000 .
Halstead program Vocabulary (n) is 86.000 .
Halstead program Volume (V) is 1670.029 .
Halstead program Effort (E) is 42698.959 .

Java Parser: Program parsed successfully.

```

รูปที่ 4.13 ผลการทดสอบไฟล์ VacationDisplay.java ของ Visitor Pattern

```

cmd C:\Windows\system32\cmd.exe
C:\Users\Naruebet\Desktop\testProject>java JavaParser DocumentElement.java
Java Parser: Reading from file DocumentElement.java
Line Counting metrics - SLOC (Source lines of code)
The number of SLOC is 21 lines.

Complexity metrics - v(G) (Cyclomatic Complexity)

Method name : getParent
n : 1
e : 0
v(G) : 1
Risk Evaluation : a simple program, without much risk

Method name : getFont
n : 5
e : 6
v(G) : 3
Risk Evaluation : a simple program, without much risk

Method name : setFont
n : 1
e : 0
v(G) : 1
Risk Evaluation : a simple program, without much risk

Method name : getStyle
n : 1
e : 0
v(G) : 1
Risk Evaluation : a simple program, without much risk

Method name : setStyle
n : 1
e : 0
v(G) : 1
Risk Evaluation : a simple program, without much risk

Cyclomatic Complexity Table

| Cyclomatic Complexity | Risk Evaluation |
| 1-10                  | a simple program, without much risk |
| 11-20                 | more complex, moderate risk |
| 21-50                 | complex, high risk program |
| greater than 50        | untestable program (very high risk) |

Halstead metrics - D (Halstead program Difficulty)

Number of operators (N1) is 15.0 .
Number of operands (N2) is 15.0 .
Number of unique operators (n1) is 6.0 .
Number of unique operands (n2) is 5.0 .

Halstead program Difficulty (D) is 9.000 .
Halstead program Length is (N) 30.000 .
Halstead program Vocabulary (n) is 11.000 .
Halstead program Volume (V) is 103.783 .
Halstead program Effort (E) is 934.047 .

Java Parser: Program parsed successfully.

```

รูปที่ 4.14 ผลการทดสอบไฟล์ DocumentElement.java 用 Visitor Pattern

ในส่วนของการทดสอบโปรแกรมใน Design Pattern ชนิดต่างๆ ได้ผลการทดสอบในส่วนของ Line Counting Metrics และ Halstead Metrics ดังตารางที่ 4.4

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมที่ออกแบบโดยใช้ Design Pattern จะมีค่า Line Counting Metrics และ Halstead Metrics ที่ต่ำกว่า ซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่ดีของโปรแกรมที่ออกแบบโดยใช้ Design Pattern ชนิดต่างๆ ของ Halstead Metrics ให้ผลลัพธ์ไม่สัมพันธ์กัน เนื่องจากค่าต่างๆ นั้นขึ้นอยู่กับจำนวนของ Operator และ Operand ซึ่งในแต่ละโปรแกรมมีจำนวนที่แตกต่างกันและโปรแกรมต่างๆ สร้างขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน เมื่อจำนวนของ Operator และ Operand แตกต่างกันค่าต่างๆ ของ Halstead Metrics จึงไม่สัมพันธ์กัน ไม่สามารถนำค่ามาระบุเทียบกันได้

ตารางที่ 4.4 ตารางเปรียบเทียบผลการทดสอบโปรแกรมใน Design Pattern ชนิดต่างๆ

Pattern	Command Pattern	Composite Pattern	Visitor Pattern	
ชื่อไฟล์.java	CommandManager.java testCommand.java	empTree.java	CompositeDocumentElement.java	VacationDisplay.java DocumentElement.java
SLOC	34	50	77	27
Number of operators (N1)	55.0	46.0	171.0	42.0
Number of operands (N2)	30.0	55.0	149.0	35.0
Number of unique operators (n1)	17.0	13.0	38.0	19.0
Number of unique operands (n2)	9.0	33.0	74.0	12.0
Halstead program Difficulty (D)	28.333	10.833	38.257	27.708
Halstead program Length (N)	85.0	101.000	320.000	77.000
				25.556
				9.000
				260.000
				30.000

ตารางที่ 4.4 (ต่อ) ตารางเปรียบเทียบผลการทดสอบโปรแกรมใน Design Pattern ชนิดต่างๆ

Pattern	Command Pattern	Composite Pattern	Visitor Pattern
ชื่อไฟล์.java	CommandManager.java testCommand.java	empTree.java	CompositeDocumentElement.java VacationDisplay.java
SLOC	34	50	77
Halstead program Vocabulary (n)	26.0	46.000	112.000
Halstead program Volume (V)	399.537	557.880	2178.354
Halstead program Effort (E)	11320.226	6043.697	83336.743
			31.000
			1670.829
			103.783
			42698.959
			934.047

บทที่ 5

บทสรุป

โครงการนี้ได้พัฒนาโปรแกรมเพื่อตรวจสอบความซับซ้อนของ Source code ของภาษา Java โดยใช้การตรวจวัด Line counting Metrics, Complexity Metrics และ Halstead Metrics ซึ่งพัฒนาโดยใช้ JavaCC เมื่นตัวช่วยในการ Parse source code

5.1 วิเคราะห์ผลการทดสอบ

จากการทดสอบในบทที่ 4 ข้อมูลที่ได้จากการวัดสามารถนำไปประกอบการพิจารณาในการทำการตรวจสอบ Source code โดยสามารถนำค่าต่างๆ ที่ได้มาจากการวัดมาใช้ เช่น ค่าของ Halstead program Difficulty บอกถึงระดับความยากหรือแนวโน้มที่เกิดข้อผิดพลาดของโปรแกรม ค่าของ Halstead program Vocabulary สามารถใช้ทำการประเมินขนาดของโปรแกรมอย่างคร่าวๆ ได้ ค่าของ Halstead program Effort เป็นค่าซึ่งบอกถึงระดับความพยายามที่ต้องใช้ในการอ่านและทำความเข้าใจในโปรแกรมโดยที่ Tester ทำการทดสอบ Source code ก่อนด้วยโปรแกรมแล้วนำค่าที่ได้จากการวัดมาพิจารณาดูว่า Source code เป็นอย่างไร ถ้าค่าที่ได้นั้นแสดงถึงความเสี่ยงที่ Source code เกิดข้อผิดพลาดนั้นมีสูง Tester ก็ไม่จำเป็นต้องทำการตรวจสอบ Source code ด้วยมือ ซึ่งทำให้ไม่เสียเวลาในการทดสอบเพื่อว่า Source code เกิดข้อผิดพลาดหรือไม่ นอกจากนี้ยังนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาโปรแกรมได้ โดยการนำค่าที่ได้จากการวัดจาก Source code ที่กำลังพัฒนาอยู่มาพิจารณาดูถึงระดับความซับซ้อน และพัฒนาหรือปรับปรุง Source code ตามแหล่งทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความซับซ้อนก่อนและหลังการพัฒนาว่า Source code ไหนมีความซับซ้อนมากกว่ากัน เพื่อเลือกใช้ Source code ที่มีความซับซ้อนน้อยที่สุดมาใช้งาน ทำให้โอกาสที่โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นนี้เกิดข้อผิดพลาดลดลง

5.2 สรุปผลการทดสอบ

โปรแกรมสำหรับวิเคราะห์ความซับซ้อนของ Source code ภาษา Java นี้สามารถนำมาใช้ในการทดสอบ Line counting metrics, Halstead metrics และ Complexity metrics โดย Line counting metrics และ Halstead metrics นี้สามารถนำ Source code ซึ่งให้ผลลัพธ์เดียวกันมาทำการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบค่าความซับซ้อนของ Source code ได้ แต่ Complexity metrics สามารถให้ผลลัพธ์แก่ Source code นั้นๆ ได้โดยบอกถึงความซับซ้อนของ Source code นั้นๆ ได้เลยว่ามีความซับซ้อนเพียงใด

เมื่อเทียบระหว่างการใช้โปรแกรมกับการคำนวณด้วยมือแล้วมีความถูกต้องและสามารถวัดผลได้จริงดังจะเห็นได้จากการสรุปผลในตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 ตารางสรุปผลการทดสอบ

Software Metrics	ผลการทดสอบ
Line Counting Metrics	
- SLOC	✓
Complexity Metrics	
- Cyclomatic Complexity	✓
Halstead Metrics	
- Number of operators (N1)	✓
- Number of operands (N2)	✓
- Number of unique operators (n1)	✓
- Number of unique operands (n2)	✓
- Halstead program Difficulty (D)	✓
- Halstead program Length (N)	✓
- Halstead program Vocabulary (n)	✓

5.3 ข้อเสนอแนะ

โปรแกรมสำหรับวิเคราะห์ความซับซ้อนของ Source code ภาษา Java นี้สามารถนำไปพัฒนาต่อ โดยทำการเพิ่มหลักการของ Software Metrics ชนิดอื่นๆเข้าไปในโปรแกรมเพื่อให้สามารถตรวจสอบคุณภาพของซอฟต์แวร์ ได้ศรีงขึ้น หรือสามารถนำโปรแกรมนี้ไปประยุกต์ใช้สำหรับสร้างโปรแกรมให้สามารถวิเคราะห์ความซับซ้อนของภาษาอื่นๆ เช่น ภาษา C/C++ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

-
- [1] คุณลักษณะของมูลค่าการบ้าน Socket, วิชา Network System Programming
- [2] AN ATTRIBUTE GRAMMAR APPROACH TO SPECIFYING HALSTEAD'S METRICS
Malaysia Journal of Computer Science, Vol. 9 No. 1, June 1996, pp. 56-67
- [3] Carnegie Mellon University. "Cyclomatic Complexity". [Online]. Available:
http://www.sci.cmu.edu/str/descriptions/cyclomatic_body.html. 2007
- [4] CollabNet, Inc. "Java Compiler Compiler". [Online]. Available:
<https://javacc.dev.java.net>. 2007
- [5] Dolores R. Wallace . "Cyclomatic Complexity". [Online]. Available: "Measurement of Halstead Metrics with Testwell CMT++ and CMTJava". [Online]. Available:
http://www.verifysoft.com/en_halstead_metrics.html. 2007
- [6] Harvey M. Deitel and Paul J. Deitel. "Java How to program Sixth Edition". Sixth Edition.
New Jersey: Prentice Hall, Inc. 2004
- [7] Power software, Inc. "Essential Metrics". [Online]. Available:
<http://www.powersoftware.com/>. 2007
- [8] T. Baar, SWE Course 06/07. Principles of Good Design, 2007
- [9] Vladimir Riabov . Department of Computer Science, Rivier College. NW Software Code Studies . "Networking Systems Code Studies with Structured Testing Methodology: Code Analysis", Instrumentation, Test & Code Coverage". 2007
- [10] Wikimedia Foundation, Inc. "โปรแกรมแปลงโปรแกรม". [Online]. Available:
<http://th.wikipedia.org/wiki/Compiler>. 2007
-
- [11] Wikimedia Foundation, Inc. "Software metrics". [Online]. Available:
http://en.wikipedia.org/wiki/Software_metrics. 2007

ภาคผนวก ก.

ตัวอย่างโปรแกรม

Command Pattern

File name: CommandManager.java

```

1. import java.util.LinkedList;
2. /**
3. Instances of this class are responsible for managing the execution of
4. commands. More specifically, for the purposes of this word processing
5. program, instances of this class are responsible for maintaining a
6. command history for undo and redo.
7. */
8. class CommandManager {
9. // The maximum number of command to keep in the history
10. private int maxHistoryLength = 100;
11.
12. private LinkedList history = new LinkedList();
13. private LinkedList redoList = new LinkedList();
14.
15. /**
16. Invoke a command and add it to the history,
17. *

18. If the command object's doIt method was previously called, then
19. it is expected to return false.
20. */
21. public void invokeCommand(AbstractCommand command) {
22. if (command instanceof Undo) {
23. a. undo();
24. b. return;
25. } // if undo


```

```

24. if (command instanceof Redo) {
    a. redo();
    b. return;
25. } //if redo
26. if (command.doIt()) {
    a. // doIt returned true, which means it can be undone
    b. addToHistory(command);
27. } else { //command_cannot_be_undone
    a. history.clear();
28. } // if
29. // After a command that is not an undo or a redo, ensure that
30. // the redo list is empty.
31. if (redoList.size() > 0)
32.     redoList.clear();
33. } // invokeCommand(AbstractCommand)
34.
35. /**
36. Undo the most recent command in the command history.
37. */
38. private void undo() {
39. if (history.size() > 0) { // If there are commands in the history
    a. AbstractCommand undoCommand;
    b. undoCommand = (AbstractCommand)history.removeFirst();
    c. undoCommand.undoIt();
    d. redoList.addFirst(undoCommand);
40. } // if
41. } //undo()
42.
43. /**
44. Redo the most recently undone command
45. */
46. private void redo() {

```

```

47. if (redoList.size() > 0) { // If the redo list is not empty
    a. AbstractCommand redoCommand;
    b. redoCommand = (AbstractCommand)redoList.removeFirst();
    c. redoCommand.doIt();
    d. history.addFirst(redoCommand);

48. } // if

49. } // redo()

50.

51. /**
52. Add a command to the command history.
53. @param command the command to add to the history.
54. */
55. private void addToHistory(AbstractCommand command) {
56.     history.addFirst(command);
57.     // If size of history has exceeded maxHistoryLength, remove
58.     // the oldest command from the history
59.     if (history.size() > maxHistoryLength)
60.         history.removeLast();
61. } // addToHistory(AbstractCommand)
62. } // class CommandManager

```

File name: testCommand.java

```

1. import java.awt.*;
2. import java.awt.event.*;
3.
4. public class testCommand extends Frame
5. implements ActionListener
6. {
7.     Menu mnuFile;
8.     fileOpenCommand mnuOpen;

```

```
9. fileExitCommand mnuExit;
10. btnRedCommand btnRed;
11. Panel p;
12. Frame fr;
13. //-----
14. public testCommand()
15. {
16. super("Frame-without-commands");
17. fr = this; //save frame object
18. MenuBar mbar = new MenuBar();
19. setMenuBar(mbar);
20.
21. mnuFile = new Menu("File", true);
22. mbar.add(mnuFile);
23.
24. mnuOpen = new fileOpenCommand("Open..."); 
25. mnuFile.add(mnuOpen);
26. mnuExit = new fileExitCommand("Exit");
27. mnuFile.add(mnuExit);
28.
29. mnuOpen.addActionListener(this);
30. mnuExit.addActionListener(this)
31.
32. btnRed = new btnRedCommand("Red");
33. p = new Panel();
34. add(p);
35. p.add(btnRed);
36.
37. btnRed.addActionListener(this);
38. setBounds(100,100,200,100);
39. setVisible(true);
40. }
```

```
41. //-----  
42. public void actionPerformed(ActionEvent e)  
43. {  
44. Command obj = (Command)e.getSource();  
45. obj.Execute();  
46. }  
47. //-----  
48. static public void main(String argv[])  
49. {  
50. new testCommand();  
51. }  
52. //-----inner class-----  
53. class btnRedCommand extends Button implements Command  
54. {  
55. public btnRedCommand(String caption)  
56. {  
57. super(caption);  
58. }  
59. public void Execute()  
60. {  
61. p.setBackground(Color.red);  
62. }  
63. }  
64. //-----  
65. class fileOpenCommand extends MenuItem implements Command  
66. {  
67. public fileOpenCommand(String caption)  
68. {  
69. super(caption);  
70. }  
71. public void Execute()  
72. {
```

```

73. FileDialog fDlg=new FileDialog(fr,"Open file");
74. fDlg.show();
75. }
76. }
77. //-----
78. class fileExitCommand extends MenuItem implements Command
79. {
80. public fileExitCommand(String caption)
81. {
82. super(caption);
83. }
84. public void Execute()
85. {
86. System.exit(0);
87. }
88. }
89. }
90. //-----

```

Composite Pattern

File name: cmptree.java

```

1. import java.awt.*;
2. import java.awt.event.*;
3. import java.util.*;
4.
5. //swing classes
6. import com.sun.java.swing.text.*;
7. import com.sun.java.swing.*;
8. import com.sun.java.swing.event.*;
9. import com.sun.java.swing.border.*;

```

```
10. import com.sun.java.swing.tree.*;  
11.  
12. public class empTree extends JxFrame  
13. implements TreeSelectionListener  
14. {  
15. Employee boss, marketVP, prodVP;  
16. Employee salesMgr, advMgr;  
17. Employee prodMgr, shipMgr;  
18.  
19. JScrollPane sp;  
20. JPanel treePanel;  
21. JTree tree;  
22. DefaultMutableTreeNode root;  
23. JLabel cost;  
24.  
25. public empTree()  
26. {  
27. super("Employee tree");  
28. makeEmployees();  
29. setGUI();  
30. }  
31. //-----  
32. private void setGUI()  
33. {  
34. treePanel = new JPanel();  
35. getContentPane().add(treePanel);  
36. treePanel.setLayout(new BorderLayout());  
37.  
38. sp = new JScrollPane();  
39. treePanel.add("Center", sp);  
40. treePanel.add("South", cost = new JLabel(" "));
```

```
41. treePanel.setBorder(new BevelBorder(BevelBorder.RAISED));
42. troot = new DefaultMutableTreeNode(boss.getName());
43. tree= new JTree(troot);
44. tree.setBackground(Color.lightGray);
45. loadTree(boss);
46. /* Put the Tree in a scroller.*/
47.
48. sp.setViewport().add(tree);
49. setSize(new Dimension(200,300));
50. setVisible(true);
51.
52. }
53. //-----
54. public void loadTree(Employee topDog)
55. {
56. DefaultMutableTreeNode troot;
57. troot = new DefaultMutableTreeNode(topDog.getName());
58. treePanel.remove(tree);
59. tree= new JTree(troot);
60. tree.addTreeSelectionListener(this);
61. sp.setViewport().add(tree);
62.
63. addNodes(troot,topDog);
64. tree.expandRow(0);
65. repaint();
66. }
67. //-----
68. private void addNodes(DefaultMutableTreeNode pnode, Employee emp)
69. {
70. DefaultMutableTreeNode node;
71. Enumeration e = emp.elements();
```

```

72. while(e.hasMoreElements())
    a. {
        b. Employee newEmp = (Employee)e.nextElement();
        c. node = new DefaultMutableTreeNode(newEmp.getName());
        d. pnode.add(node);
        e. addNodes(node, newEmp);
    f. }

```

73. }

74. //

75. private void makeEmployees()

76. {

77. boss = new Employee("CEO", 200000);

78. boss.add(marketVP = new Employee("Marketing VP", 100000));

79. boss.add(prodVP = new Employee("Production VP", 100000));

80.

81. marketVP.add(salesMgr = new Employee("Sales Mgr", 50000));

82. marketVP.add(advMgr = new Employee("Advt Mgr", 50000));

83.

84. for (int i=0; i<5; i++)

85. salesMgr .add(new Employee("Sales "+new Integer(i).toString(), 30000.0F +(float)(Math.random()-0.5)*10000));

86. advMgr.add(new Employee("Secy", 20000));

87.

88. prodVP.add(prodMgr = new Employee("Prod Mgr", 40000));

89. prodVP.add(shipMgr = new Employee("Ship Mgr", 35000));

90. for (int i = 0; i < 4; i++)

91. prodMgr.add(new Employee("Manuf "+new Integer(i).toString(), 25000.0F +(float)(Math.random()-0.5)*5000));

92. for (int i = 0; i < 3; i++)

93. shipMgr.add(new Employee("ShipClrk "+new Integer(i).toString(), 20000.0F +(float)(Math.random()-0.5)*5000));

```

94. }
95. //-----
96. public void valueChanged(TreeSelectionEvent evt)
97. {
98.     TreePath path = evt.getPath();
99.     String selectedTerm = path.getLastPathComponent().toString();
100.
101.     Employee emp = boss.getChild(selectedTerm);
102.     if(emp != null)
103.         cost.setText(new Float(emp.getSalaries()).toString());
104.     }
105. //-----
106. static public void main(String argv[])
107. {
108.     new empTree();
109. }
110. }
```

File name: CompositeDocumentElement.java

```

1. import java.util.Vector;
2. 
3. /**
4. Instances of this class are composite objects that contain
5. DocumentElement objects.
6. */
7. abstract class CompositeDocumentElement extends DocumentElement {
8.     // Collection of this object's children
9.     private Vector children = new Vector();
10.    // The cached value from the previous call to getCharLength or -1 to
```

```
11. // indicate that charLength does not contain a cached value.  
12. private int cachedCharLength = -1;  
13.  
14. /*  
15. Return the child object of this object that is at the given  
16. position.  
17. @param index The index of the child.  
18. */  
19. public DocumentElement getChild(int index) {  
20.     return (DocumentElement)children.elementAt(index);  
21. } // getChild(int)  
22.  
23. /*  
24. Make the given DocumentElement a child of this object.  
25. */  
26. public synchronized void addChild(DocumentElement child) {  
27.     synchronized (child) {  
28.         a. children.addElement(child);  
29.         b. child.parent = this;  
30.         c. changeNotification();  
31.     } // synchronized  
32. } // addChild(DocumentElement)  
33.  
34. /*  
35. Make the given DocumentElement NOT a child of this object.  
36. */  
37. public synchronized void removeChild(DocumentElement child) {  
38.     synchronized (child) {  
39.         a. if (this == child.parent)  
40.             b. child.parent = null;  
41.             c. children.removeElement(child);  
42.             d. changeNotification();  
43.     } // synchronized
```

```

36. } // synchronized
37. } // removeChild(DocumentElement)
38.


---


39. /**
40.
41. /**
42. A call to this method means that one of this object's children
43. has changed in a way that invalidates whatever data this object
44. may be caching about its children.
45. */


---


46. public void changeNotification() {
47.     cachedCharLength = -1;
48.     if (parent != null)
49.         parent.changeNotification();
50. } // changeNotification()
51.
52. /**
53. Return the number of characters that this object contains.
54. */


---


55. public int getCharLength() {
56.     int len = 0;
57.     for (int i = 0; i < children.size(); i++) {
58.         len += ((DocumentElement)children.elementAt(i)).getCharLength();
59.     }
60. } // for
61.     cachedCharLength = len;
62.     return len;
63. } // getCharLength()
64. } // class CompositeDocumentElement

```

File name: VacationDisplay.java

```
1. import java.awt.*;
2. import java.awt.event.*;
3. import java.util.*;
4.
5. //swing classes
6. import com.sun.java.swing.text.*;
7. import com.sun.java.swing.*;
8. import com.sun.java.swing.event.*;
9. import com.sun.java.swing.border.*;
10.
11. public class VacationDisplay extends JxFrame
12. implements ActionListener
13. {
14. JAwLList empList;
15. JTextField total, btotal;
16. JButton Vac;
17. Employee[] employees;
18. //-----
19. public VacationDisplay()
20. {
21. super("Vacation Display");
22. JPanel jp = new JPanel();
23. getContentPane().add(jp);
24. jp.setLayout(new GridLayout(1,2));
25. empList = new JAwLList(10);
26. jp.add(empList);
27.
28. createEmployees();
29. Box box = Box.createVerticalBox();
```

```
30. jp.add(box);
31. total = new JTextField(5);
32. total.setHorizontalAlignment(JTextField.CENTER);
33. box.add(total);
34. box.add(Box.createVerticalStrut(10));
35. btotal = new JTextField(5);
36. btotal.setHorizontalAlignment(JTextField.CENTER);
37. box.add(btotal);
38. box.add(Box.createVerticalStrut(10));
39. Vac = new JButton("Vacations");
40. box.add(Vac);
41. Vac.addActionListener(this);
42. setSize(300,200);
43. setVisible(true);
44. total.setText(" ");
45. total.setBackground(Color.white);
46.
47. }
48. //-----
49. public void createEmployees()
50. {
51. employees = new Employee[7];
52. int i = 0;
53. employees[i++] = new Employee("Susan Bear", 55000, 12, 1);
54. employees[i++] = new Employee("Adam Gehr", 150000, 9, 0);
55. employees[i++] = new Employee("Fred Harris", 50000, 15, 2);
56. employees[i++] = new Employee("David Oakley", 57000, 12, 2);
57. employees[i++] = new Employee("Larry Thomas", 100000, 20, 6);
58. Boss b = new Boss("Leslie Susi", 175000, 16,4);
59. b.setBonusDays(12);
60. Boss b1 = new Boss("Laurence Byerly", 35000, 17,6);
61. b1.setBonusDays(17);
```

```
62. employees[i++] = b;
63. employees[i++] = b1;
64.
65. for ( i = 0; i < employees.length; i++)
66. {
67. empList.add(employees[i].getName());
68. }
69. }
70. //-----
71. public void actionPerformed(ActionEvent e)
72. {
73. VacationVisitor vac = new VacationVisitor();
74. bVacationVisitor bvac = new bVacationVisitor();
75. for (int i = 0; i < employees.length; i++)
76. {
77. employees[i].accept(vac);
78. employees[i].accept(bvac);
79. }
80. total.setText(new Integer(vac.getTotalDays()).toString());
81. bttotal.setText(new Integer(bvac.getTotalDays()).toString());
82. }
83. //-----
84. static public void main(String argv[])
85. {
86. new VacationDisplay();
87. }
88. }
```

```

1. import java.awt.Font;
2.
3. /**
4. All elements of a document belong to a subclass of this abstract class.
5. */
6. abstract class DocumentElement {
7. // This is the font associated with this object. If the font
8. // variable is null, then this object's font will be inherited
9. // through the container hierarchy from an enclosing object.
10. private Font font;
11.
12. // The name of the style associated with this element
13. private String style;
14.
15. CompositeDocumentElement parent; // this object's container
16.
17. /**
18.
19. /**
20. Return this object's parent or null if it has no parent.
21. */
22. public CompositeDocumentElement getParent() {
23. return parent;
24. } // getParent()
25.
26. /**
27. Return the Font associated with this object. If there is no
28. Font associated with this object, then return the Font associated
29. with this object's parent. If there is no Font associated
30. with this object's parent the return null.
31. */

```

```

32. public Font getFont() {
33.     if (font != null)
34.         return font;
35.     else if (parent != null)
36.         return parent.getFont();
37.     else
38.         return null;
39. } // getFont()
40.
41. /**
42. Associate a Font with this object.
43. @param font The font to associate with this object
44. */
45. public void setFont(Font font) {
46.     this.font = font;
47. } // setFont(Font)
48.
49. /**
50. Return the number of characters that this object contains.
51. */
52. public abstract int getCharLength();
53.
54. /**
55. Return the name of the style associated with this document
56. element.
57. */
58. public String getStyle() { return style; }
59.
60. /**
61. Set the name of the style associated with this document element.
62. */
63. public void setStyle(String style) { this.style = style; }

```

64. } // class DocumentElement

ประวัติผู้เขียนโครงการ

ชื่อ นายกนก สุวรรณกิจ
ภูมิลำเนา 34 ถนนเจ้าพระยา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลก 65000

ประวัติการศึกษา

- จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจาก
โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม
- ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4

สาขาวิชาศึกษากรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร

E-mail birdcpe@hotmail.com

ชื่อ นายนฤเบศ หาญรักษ์
ภูมิลำเนา 76 หมู่ 3 ตำบลท่าแಡง อำเภอหนองจันทร์ จังหวัดเพชรบูรณ์ 67140

ประวัติการศึกษา

- จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจาก
โรงเรียนหนองไผ่
  - ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4
- สาขาวิชาศึกษากรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร

E-mail bet_comeng@hotmail.com